

Galatasaray, Süper Lig'de Sivasspor'u ağırlayacak

Lider Galatasaray, Trendyol Süper Lig'in 34. haftasında bugün Net Global Sivasspor'u konuk edecek. RAMS Park'ta yapılacak müsabaka, saat 19.00'da başlayacak. » [Sayfa 7'de](#)

KKTC'de TEKNOFEST heyecanı devam ediyor

KKTC düzenlenen havacılık, uzay ve teknoloji festivali TEKNOFEST, ikinci gününde devam etti. Festivalin ikinci gününde SOLOTÜRK,

HÜRKUŞ, Jandarma Çelik Kanatlar, Bayraktar TB2, T-129 ATAK helikopteri TEKNOFEST semalarında gösteri uçuşu yaptı. » [Sayfa 3'te](#)

Sirkeci'de mağaradan çıkmak: HAKİKATİN İZİYLE FİLİSTİN

Bir Bienalden Fazlası Üçüncü Yeditepe Bienali'nin bu edisyonunda seçtiği tema "Gölge varsa ışık da var". Biz ziyaretçileri ışık ve gölgenin birbirini tamamlayan derin ilişkisini seyre

davet ediyor. Bu Bienalde sanat çerçevesinin dışına taşarak hem fiziksel hem de zihinsel alanları işgal ediyor. Diğer yıllara kıyasla daha az tablo, daha çok yerleştirme ve daha fazla felsefi katmanla karşı karşıyayız. » [Sayfa 8'de](#)

Trafik kazaları, dünyada her yıl 1,2 milyon kişinin hayatını kaybetmesiyle sonuçlanıyor

Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) verilerine göre, dünyada her yıl yaklaşık 1,2 milyon kişinin yaşamını yitirmesiyle ve 50 milyona yakın kişinin yaralanmasıyla sonuçlanan trafik kazaları, başlıca ölüm ve kalıcı sakatlanma nedenleri arasında. » [Sayfa 3'te](#)

İttifak

3 MAYIS 2025 CUMARTESİ

YIL: 29 SAYI: 10006

Jandarmanın yeni yardımcısı "robot köpek" envantere girdi

» [Sayfa 3'te](#)

www.ittifakgazetesi.com

AK Parti Sözcüsü Ömer Çelik'ten "Terörsüz Türkiye" çağrısı

AK Parti Sözcüsü Çelik, "Terörsüz Türkiye hedefine ulaşılması, ülkemizin her türlü siyasi kaos projesine karşı bağımsızlık sisteminin güçlenmesini sağlayacağı gibi, yakın coğrafyamız için de ilham kaynağı olacaktır." dedi. Terörsüz Türkiye hedefi doğ-

rultusunda atılan adımların, yakın bölgede tüm toplumsal ve siyasi dinamikler arasında daha sağlıklı diyalog kanallarının kurulmasına imkan sağlayacağını kaydeden Çelik, buna rağmen bazı çevrelerin karalama kampanyasının devam ettiğini belirtti. » [Sayfa 5'te](#)

Erdoğan: Türkiye'yi doğal gaz ve petrol arama alanında küresel aktör haline getireceğiz

Cumhurbaşkanı Erdoğan, İstanbul Lütfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda düzenlenen İstanbul Doğal Kaynaklar Zirvesi'nde yaptığı konuşmada, programın hazırlanmasında emeği geçen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Turkuvaz Medya Grubuna teşekkür etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Türkiye'yi küresel enerjinin güvenli limanı, emniyetli merkezi

haline getirmek için son dönemde çok önemli atılımlar yaptık. Milli enerji ve maden politikamızın hedefi bellidir. Kaynaklarımızı milletimizin hizmetine sunmak, enerji ve madencilikte dışa bağımlılığı azaltmak, Karadeniz ve Gabar'daki doğal gaz ve petrol keşifleriyle bu alanda tabiri caizse, şeytanın bacağına kırdık." ifadelerini kullandı. Cumhurbaşkanı

Erdoğan, bu başarıları yeni bir aşamaya taşıdıklarını ifade ederek, "Türkiye'yi doğal gaz ve petrol arama alanında küresel bir aktör haline getireceğiz. Bu yeni dönemde ülkemiz enerji ve madencilik sektörlerinde dünyanın dört bir yanında yepyeni işbirliklerine imza atacak, küresel enerji güvenliğine eşsiz katkılar sağlayacaktır." diye konuştu. » [Sayfa 5'te](#)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Bayraktar tarih vererek canlı yayında duyurdu:

Yeni müjde Karadeniz'den gelebilir

Enerjide dengeli üretim portföyünün önemli olduğunu vurgulayan Bakan Bayraktar, Türkiye'de enerji sıkıntısının olmadığını ifade etti. "Bu ay içinde yeni müjde paylaşabiliriz." diyen Bayraktar, bu müjdenin Karadeniz'den gelebileceğini söyledi.

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Alparslan Bayraktar, gündeme ilişkin açıklamalarda bulundu. Türkiye'De enerji sıkıntısının olmadığını dile getiren Bakan Bayraktar, 2028'de Akkuyu Nükleer Santrali'nin devreye gireceğini ifade etti. Milli Enerji ve Maden Politikası kapsamında yapılan çalışmalara değinen Bakan Bayraktar, "2017 yılında hayata geçirdiğimiz Milli Enerji ve Maden Politikası ile başta petrol ve doğal gaz olmak üzere, yer altı zenginliklerimizi ekonomimize kazandırmak adına çok önemli projeleri hayata geçirmeye başladık. En önemli ithalat kalemlerimiz olan petrol ve doğal gazı, kendi milli imkan ve kabiliyetlerimizle, kendi gemilerimizle, kendi ekipmanlarımızla, yetişmiş insan kaynağımızla arayacağız, varsa

bulacağız ve üreteceğiz diyerek yola çıktık. Sektörümüz için kısa sayılabilecek bir süre içinde, bu konuda netice almaya başladık. 2020 yılında yani pandeminin tam ortasında, kararlılıkla ve inançla yaptığımız çalışmaların sonucunda Karadeniz'de Cumhuriyet

tarihinin en büyük doğal gaz keşfini gerçekleştirdik. Bu aynı zamanda 2020 yılında dünyada offshore da yapılan en büyük gaz keşfi oldu. Doğal gazı rekor bir zamanda, üç yıldan kısa bir sürede denizin altından 170 kilometre mesafedeki karaya Filyos'a getirdik. Ül-

kemizin enerji bağımsızlığı yolunda tarihi bir adım olan Karadeniz gazını, 2023 yılı Nisan ayında devreye aldık. Bugün, Sakarya Gaz Sahası'nda projenin 1'inci fazını tamamlamış durumdayız. Üretimimizi hızlı bir şekilde arttırmak 2026 yılında projenin 2'nci fazı

ile üretimi iki katına, inşallah 2028 yılında 3'ncü faz ile de mevcut üretimi 4 katına çıkarmak için gece gündüz çalışıyoruz" dedi. Türkiye'de enerji sıkıntısının olmadığını belirten Bakan Bayraktar, sözlerine şöyle devam etti: "Bütün dünya şaşkınlık içinde İspanya, Portekiz, kısmen Fransa'yı izledi. 60 milyon kişi etkilendi. Buradan alınması gereken dersler var. Bizim bazı tahminlerimiz olmakla birlikte Avrupa'nın iletim şebekesi bunun sebebi şudur demedi. Bunun zaman alacağını düşünüyoruz. Enerjide dengeli üretim portföyü önemli. Türkiye'de enerji sıkıntısı yok. 2028'de Akkuyu devreye girecek. Türkiye Macaristan'da petrol arayacak. Bu ay içinde yeni müjde paylaşabiliriz. Bu müjde Karadeniz'den gelebilir." İSTANBUL-İHA-SABAHA

"Türkiye'nin huzuru" için 30 bini aşkın bekçi gece nöbetinde

Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Daire Başkanlığı çatısı altında "Türkiye'nin Huzuru" sloganıyla görev yapan 30 bin 604 çarşı ve mahalle bekçisi, gece boyunca sokak sokak devriye gezerken vatandaşların güvenliği için nöbet

tutuyor. Gün batımının ardından görevlerine başlayan çarşı ve mahalle bekçileri, şehrin canlı caddelerinden sessiz sokaklarına dek uzanan geniş bir alanda huzur ve güveni tesis etmek amacıyla çalışıyor. » [Sayfa 3'te](#)

Kırmızı et üretimi 2024 yılında 2,1 milyon ton oldu

Türkiye İstatistik Kurumu, 2024 yılına ilişkin kırmızı et üretim istatistiklerini açıkladı. Buna göre, 2023'te 2 milyon 384 bin 47 ton olan kırmızı et üretimi, 2024'te yüzde 11,7 azalarak 2 milyon 105 bin 895 ton olarak hesaplandı. Geçen yıl, 2023'e göre sığır

eti üretimi yüzde 11,2 azalışla 1 milyon 483 bin 42 ton, koyun eti üretimi yüzde 10,5 gerilemeyle 509 bin 539 ton, keçi eti üretimi yüzde 22,8 düşüşle 99 bin 532 ton, manda eti üretimi ise yüzde 10,4 azalarak 13 bin 781 ton oldu. » [Sayfa 6'da](#)

Fidelerin büyümesi ve gelişim evreleri

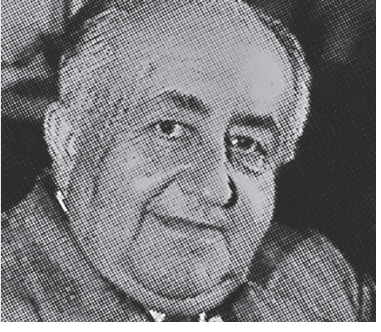
ADEM KEVEN » 3'te

"Kökü sağlamsa, fide ne rüzgardan korkar ne yağmurdan." Beklemek gerekirdi. Gelişen köklerin, toprağın altındaki sessiz mücadelesini; güneşe doğru yönelen yaprakların sabırlı dansını izlemek gerekirdi.

Savunma ve havacılık sanayisi ihracatında yeni zirve

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı Görgün, savunma ve havacılık ihracatında yeni zirvenin görüldüğünü belirterek, "Nisanda savunma ve havacılık sanayimiz, yüzde 54 artışla 539 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi." açıklamasında bulundu. Görgün, "Milli teknolojilerle büyüyen bir Türkiye için durmadan çalışmaya devam." değerlendirmesinde bulundu. » [Sayfa 6'da](#)

Abdülhak Şinasi Hisar Kitabı, Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları'ndan çıkıyor

Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları'nca hazırlanan Abdülhak Şinasi Hisar Kitabı edebiyatseverlerle buluşuyor. Türk edebiyatının kendine has yazarlarından Abdülhak Şinasi Hisar, yalnızca devrinin değil, edebiyat tarihinin en özel isimleri arasında yer alıyor. Zeytinburnu Belediyesi Kültür Yayınları'nca hazırlanan Abdülhak Şinasi Hisar Kitabı, Hisar'ın edebî mirasını anlamaya yönelik farklı bakış açılarını bir araya getiriyor. Onun eserlerini ve meselelerini çeşitli yönleriyle ele alarak kapsamlı bir değerlendirmeye sunmayı hedefliyor. Bir Abdülhak Şinasi Hisar portresi ortaya koyan yazılar, onun Türk edebiyatında ve zihin dünyasında bıraktığı izleri de işaret ediyor. Bir başvuru kaynağı niteliğinde olan aynı zamanda Hisar hakkındaki müktesebata katkıda bulunan Abdülhak Şinasi Hisar Kitabı, İstanbul'a, maziye ve Boğaz'ın Mavis'i'ne yeni pencerelerden bakmak isteyen okurlarını bekliyor.

"Kat ettiğimiz mesafe ve siz değerli okurların gösterdiği ilgi bize şevk veriyor"

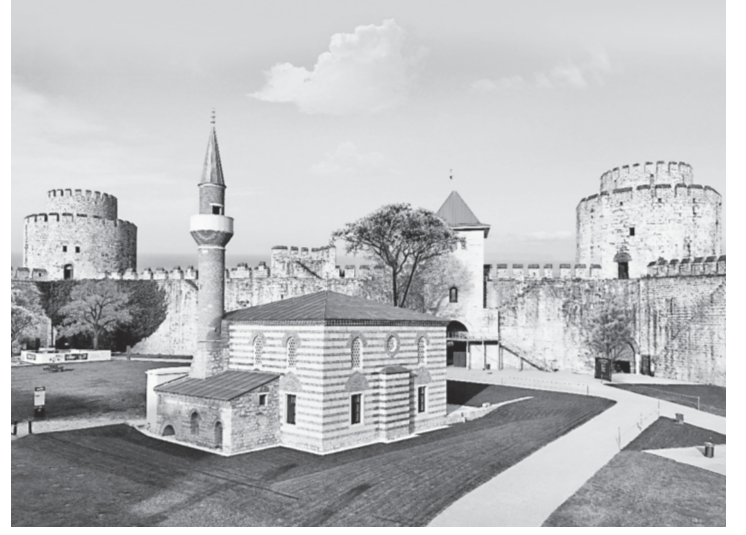
Zeytinburnu Belediye Başkanı Ömer Arısoy kitabın ön sözünde, "Edebiyatımızın birçok önemli ismi için hazırladığımız kitaplar, paneller, sempozyumlar büyük bir birikim oluşturuyor. Kat ettiğimiz mesafe ve siz değerli okurların gösterdiği ilgi bize şevk veriyor. İnanıyorum ki Abdülhak Şinasi Hisar Kitabı da ortaya koyduğumuz birikimin köşe taşlarından biri olacak. Bu vesile ile Abdülhak Şinasi Hisar'ı minnetle yad ederken çalışmaya katkıda bulunan bütün yazarlarımıza ve emek veren herkese canı gönülden teşekkür ederim" ifadelerini kullandı. ●İSTANBUL-İHA

Yedikule Hisarı'nda ihya edilen Fatih Mescidi ibadete açıldı

Fatih Sultan Mehmed'in İstanbul'un fethinin ardından Yedikule Hisarı'na inşa ettirdiği Fatih Mescidi tamamlanan ihya çalışmalarının ardından ibadete açıldı. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da ziyaret ederek çalışmaları yerinde incelediği ecdat mirası mescidin yanında bulunan çeşmenin de onarım çalışmaları yapılarak suyu kavuşturuldu. Fatih Sultan Mehmed'in İstanbul'un fethinin ardından Yedikule Hisarı'na Fatih Mescidi'ni inşa ettirdi. 1905 yılına kadar ayakta kalan yapı, son-

raki dönemde ise yıkıldı. Fatih Belediyesi 2020 yılında Koruma Kurulu onaylı proje doğrultusunda Yedikule Hisarı'nda restorasyon çalışmalarına başladı. Çalışmalar çerçevesinde, günümüze sadece minaresi ulaşan mescit alanında kazı çalışmaları yürütüldü. Temel izleri ortaya çıkarılan tarihi mescidin ihyası proje hazırlanarak 2023 yılında Koruma Kurulu onayı alındı. Projeler doğrultusunda 2024 yılında bir başışçı desteği ile günümüze özgün olarak yalnızca Fatih Dönemine ait minaresi-

nin bir bölümü ve temel kalıntıları ulaşabilen Yedikule Hisarı Fatih Mescidinin ihyası gerçekleştirilerek yeniden ibadete açıldı. Mescit, 15. yüzyıl mimari plan ve inşa özellikleri ile özgün malzeme ve detaylar kullanılarak inşa edildi. Ayrıca, mescidin yanında bulunan çeşmenin de onarım çalışmaları yapılarak suyu kavuşturuldu. Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın da ziyaret ederek çalışmaları yerinde incelediği Fatih Mescidi İstanbul'un tarihi mirasına önemli bir katkı sağladı. ●İSTANBUL-İHA

Filistin'de yaşanan zulüm tiyatro sahnesine taşınıyor

Filistinli oyuncu ve tiyatro yönetmeni Sweilem Sweilem, Filistinlilerin uğradığı zulmü tiyatro sahnesine taşıyor.

sanlarımız yine her şeye rağmen yaşamaktan vazgeçmiyor. Bu da bir umuttur. İnsanlarımızın ne kadar sabırlı, imanlı, inançlı olduğunu burada anlatıyoruz. Son 1,5 sene içinde 50 binden fazla kişi hayatını kaybetti. Bazı aileler var, olduğu gibi medeni sicilinden silindi. Yani çok acı bir olay ve dünya bunu izliyor."

Oyunu, Esenler'in ardından Sultanbeyli, Arnavutköy, Ümraniye ve Pendik'te de sahnelemeyi planladıklarını aktaran Sweilem, bütün Türkiye'de oyunu tiyatro seyircisiyle buluşturmak istediklerini anlattı. Sweilem, özellikle Türk halkının Filistin meselesine karşı çok ilgili olduğunu altını çizerek, sunları kaydetti: "Oyunumuzda yardım görevlileri Türk, muhabirimiz Türk. Filistin'deki zulmün sesini tüm dün-

yaya duyurmak isteyenler Türk. Bunlar tesadüf değil. Umudumuz, yeryüzünde hiçbir zulüm kalmasın. Yapılan bu zulüm, sadece Filistinliye ya da bir Müslümana değil, bütün insanlığa yapılıyor. Filistin'de yapılan zulmü, Filistin'de yaşananların insan olduğunu unutmayalım. Eğer dünya bu sessizliğine devam ederse, bu olay Filistin'den daha geniş bir bölgeye yayılacak. Onun için haksızlığa asla boyun eğmeyin. Cenab-ı Hak'tan dileğimiz en kısa sürede yeryüzünde hiçbir yerde zulüm olmaması, hiçbir insanın zulüm altında kalmamasıdır."

Oyuncu Eyüp Kılıç ise Filistin'de yaşanan zulme karşı duyarlılıklarının yıllardır sürdüğünü belirterek, "Elimizle düzeltemediklerimizi dilimizle düzeltceğiz,

elimizle düzeltemediklerimiz için de kalbimizde buğz edeceğiz. Biz şu anda elimizle düzeltemediğimizi, tiyatro dilimizle düzeltmeye çalışıyoruz. Allah çalışmalarımızı hayırlara vesile yapsın." dedi. Kılıç, Sweilem ile aynı mahallede oturdukları için tanıştıklarını dile getirerek, "İkimizde aynı sektördeydik. Bir araya gelim ve böyle bir şey yapalım" dedik. İnşallah daha farklı hizmetlerimiz olacak. Oyunda baba rolünü oynuyorum, rolümü çok önemsiyorum. Üzerimde büyüklüğün vermiş olduğu ağırlık var. Ondan dolayı çok daha tedbirli olmaya, o babalık duygusunu vermeye çalışıyorum. Çünkü orada ölenlerin çocuklarının babası yaşıdayım ve onlar akluma geldiği için o babalık duygusunu daha çok

ön plana çıkartmaya çalışıyorum." ifadelerini kullandı.

"Küller Arasında Gazze" oyunu

Yönetmenliğini Sweilem'in üstlendiği oyunun kadrosunda Sweilem ve Eyüp Kılıç'ın yanı sıra Şule Yazıcı, Mine Keskinbora, İbrahim Domruk ve Volkan Kılıç yer alıyor. Ses ve ışık tasarımını Kholoud Fatafta, dekor tasarımını Sweilem, kostüm tasarımını Minaa Dib, afiş tasarımını ise Hasan Ahmet Çavdar'ın üstlendiği oyunun konusu ise özetle şöyle: "Ailenin babası Abdullah, yaşlı ve yorgun bir adam, yıllardır toprağına, halkına ve direnişe olan inancını kaybetmemiş biri. Büyük oğlu Mahmud, Gazze'de mücahitlerin lideri. Savaşta hem eşi Ayşe'yi hem de küçük oğlunu kaybetmiş olmasına rağmen, direnişe öncülük etmeye devam ediyor. Kardeşi Yusuf da hayatta kalan sevdiklerine tutunarak yaşama umudunu korumaya çalışıyor. Yusuf'un nişanlısı Tuka ise savaşta tüm ailesini kaybetmiştir ama yine de hayata ve topraklarına olan sevgisini yitirmemiştir. Bu aile, artık evi olmadan, susuz ve elektriksiz bir hayatta, her gün bombalanma tehdidi altında yaşam mücadelesi veriyor. Ölüm her an kapılarında beklese de kendi topraklarında onurlu bir şekilde yaşamaya devam ediyorlar. Gazze, her gün yanıp, kül olsa da her seferinde küllerinden yeniden doğuyor." ●İSTANBUL-AA

Ataşehir Belediyesi'nde Randevusuz halk buluşmalarının üçüncüsü gerçekleşti

Ataşehir Belediyesi'nin "Söz Sizde, Çözüm Bizde" sloganıyla düzenlediği Halk Buluşmaları'nın üçüncüsü, 2 Mayıs Cuma günü İçerenköy Mahallesi'nde bulunan İnal Aydınoglu Kültür Merkezi'nde gerçekleştirildi. Sabah saat 07.00'de başlayan toplantıya yoğun katılım gösteren vatandaşlar, taleplerini Ataşehir Belediye Başkanı Onursal Adıgüzel ile paylaşarak, çözüm yollarını birlikte ürettiler. Vatandaşlar ile Belediye yönetimini buluşturan Halk Buluşmalarının 3.'sü İnal Aydınoglu Kültür Merkezi'nde yoğun katılımla gerçekleşti. Sabah saat 07.00'de başlayan toplantıya katılan vatandaşlar, Ataşehir Belediye Başkanı Onursal Adıgüzel, başkan yardımcılar ve birim müdürlerinin, Ataşehir halkının beklentilerini daha yakından dinlemek ve şehri daha güzel bir geleceğe taşımak adına vatandaşlarla bir araya geldikleri toplantı saat 12.00'ye kadar devam etti. Halk Buluşması'nda, çeşitli belediye birimleri

tarafından kurulan masalarda vatandaşlar, taleplerini ilgili müdür-lüklerle paylaşma fırsatı buldular. Katılımcılar önce sıra numaraları olarak taleplerini Başkan Onursal Adıgüzel'e iletiler, ardından taleplerini ilgili birimlere aktararak işlem sürecini başlatıldılar. Temizlik İşleri, Veteriner İşleri, Fen İşleri, Park ve Bahçeler, Zabıta, Yapı Kontrol, İmar ve Denetim, Kent-Sel Dönüşüm, Afet İşleri, Sosyal İşler ve Destek Hizmetleri gibi birimlerin temsilcileri, vatandaşlardan gelen her türlü talebi dinleyerek çözüm yollarını önerdiler. Öncesinde tüm vatandaşları, halk buluşmalarına davet eden Ataşehir Belediye Başkanı Onursal Adıgüzel, "Bugün üçüncüsünü gerçekleştirdiğimiz Halk Buluşması toplantımız, vatandaşlarımızın taleplerine doğrudan yanıt verebilmemiz için çok önemli bir fırsat. Şehri birlikte yönetmek, her vatandaşımızın fikrine değer vermek bizim için çok kıymetli. Bu tür buluşmalarla Ataşehir'i daha güzel bir kent yapmak için çalışmalarımıza devam edeceğiz" ifadelerini kullandı. ●İSTANBUL-İHA

Esenler'de öğrencilere tiyatro ile afet bilinci sağlanıyor

Esenler Belediyesi, İstanbul'da 23 Nisan günü meydana gelen 6.2'lik depremin ardından çocuklara deprem ve afet bilinci aşılamak için "Afet ve Dirençli Şehirler İçin El Ele" sloganıyla tiyatro oyunu sahneliyor. Esenler Belediyesi, 23 Nisan günü İstanbul Silivri açıklarında meydana gelen deprem sonrası çocuklarda afet bilinci oluşturmak amacıyla okullarda ve Kur'an kurslarında tiyatro oyunu sahneliyor. "Afet ve Dirençli Şehirler İçin El Ele" sloganıyla sahnelenen oyunda çocuklar, klasik orta oyunu karakterleri Hacivat ve Karagöz eşli-

ğinde hem eğleniyor hem öğreniyor. Çocukların anlayabileceği bir dille hazırlanan oyun, geleneksel tiyatro karakterleri Hacivat ve Karagöz'ün neşeli diyaloglarıyla keyifli anlara sahne oluyor. Deprem ve diğer doğal afetler sırasında yapılması gerekenlerin eğlenceli bir üslupla anlatıldığı oyunda çocuklarla interaktif oyunlar da oynanarak afetlere karşı bilinç kazandırılması amaçlanıyor. Program, Esenler Belediyesi'nin afetlere hazırlık çalışmalarına katkı sunarken, aynı zamanda kültürel mirası da yaşatmayı hedefliyor. ●HABER MERKEZİ

Arnavutköy'de yakın tarihe yolculuk

Arnavutköy Belediyesi tarafından Arnavutköy Kültür Merkezi'nde düzenlenen "Geleceği Anlamak İçin Yakın Tarih" başlıklı söyleşi programında, Pelin Çift ve Prof. Dr. Erhan Afyoncu, tarihsel kırılma anlarından yola çıkarak bugünü ve geleceği yorumladı. Arnavutköy Belediyesi, kültür ve düşünce alanındaki etkinliklerine bir yenisini daha ekledi. "Geleceği Anlamak İçin Yakın Tarih" başlığıyla düzenlenen söyleşi programı, Arnavutköy Kültür Merkezi'nde ilçe sakinlerinin yoğun ilgiyle gerçekleştirildi. Programın konukları, tarihçi-yazar Pelin Çift ve alanında saygın çalışmalarıyla tanınan Prof. Dr. Erhan Afyoncu oldu. Moderatörlüğünü Pelin Çift'in üstlendiği söyleşide, Osmanlı'nın son döneminden Cumhuriyet'in ilk yıllarına, stratejik kırılma anla-

rından liderlik modellerine uzanan geniş bir tarihsel perspektif sunuldu. Prof. Dr. Erhan Afyoncu, arşivlerden örneklerle zenginleştirdiği anlatımıyla tarihsel olayların günümüze ve geleceğe etkilerini değerlendirdi. Söyleşide sadece geçmişin bilgisine değil, bu bilginin bugünü anlamada ve yarını inşa etmedeki rolüne odaklanıldı. Tarihin bir hafıza olduğu kadar bir yön gösterici olduğuna dikkat çekilen program, katılımcılardan büyük ilgi gördü. Salonu dolduran Arnavutköylü vatandaşlar, içerik derinliği ve anlatım gücü yüksek bu programa gösterdikleri ilgiyi memnuniyetle dile getirdi. Özellikle gençlerin yoğun katılımı, ilçede kültürel etkinliklere olan duyarlılığın ve tarih bilincinin her geçen gün arttığını ortaya koydu. ●HABER MERKEZİ

TEKNOFEST KKTC ikinci gününde devam ediyor

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde (KKTC) düzenlenen havacılık, uzay ve teknoloji festivali TEKNOFEST, ikinci gününde devam ediyor. Dünyanın en büyük havacılık, uzay ve teknoloji festivali Havacılık, Uzay ve Teknoloji Festivali (TEKNOFEST), Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin (KKTC) başkenti Lefkoşa'daki eski Ercan Hava-

limanı'nda ikinci gün etkinlikleri ile devam ediyor. Anadolu Ajansı'nın (AA) global iletişim ortağı olduğu etkinlik, KKTC Cumhurbaşkanlığı himayelerinde, Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı (T3 Vakfı) ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı yürütücülüğünde gerçekleştiriliyor. Ziyaretçiler düzenlenen gösterileri takip ediyor. ●LEFKOŞA-AA

Trafik kazaları, dünyada her yıl yaklaşık 1,2 milyon kişinin hayatını kaybetmesiyle sonuçlanıyor

Birleşmiş Milletler Çevre Programı (UNEP) verilerine göre, dünyada her yıl yaklaşık 1,2 milyon kişinin yaşamını yitirmesiyle ve 50 milyona yakın kişinin yaralanmasıyla sonuçlanan trafik kazaları, başlıca ölüm ve kalıcı sakatlanma nedenleri arasında.

Bu gün taşıt sayısının ve ulaşım duyulan ihtiyacın artmasıyla birlikte kara yollarındaki trafiğin doğru yönetilmesi daha da karmaşık bir hal alıyor. Aşırı hız yapmamak, alkollüken araç kullanmaktan kaçınmak, emniyet kemeri takmak, iki ve üç tekerli taşıtları kullanırken gerekli koruyucu ekipmanları giymek, çocuk koruma sistemlerini kullanmak gibi hassasiyetlerin göz ardı edilmesi ise trafik kazalarına bağlı ölümlerin artmasına sebep oluyor. UNEP'e göre, dünyada her yıl yaklaşık 1,2 milyon can kaybıyla sonuçlanan trafik kazaları, yılda 50 milyona yakın kişinin de yaralanmasına neden oluyor. Trafik kazaları, başlıca ölüm ve kalıcı sakatlanma nedenleri arasında. Trafikte karşılaşılan olumsuzluklara ve bunların çözüm yollarına dikkati çekmek için her yıl mayısta "Kara Yolları Güvenliği ve Trafik Haftası" düzenleniyor. AA muhabiri, dünyada trafik kazalarına ilişkin verileri derledi.

Ölümler en çok Güneydoğu Asya'da

Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) 2023'te 170 ülkeden verilerle hazırladığı rapora göre, kara yolu trafik kazalarının neden olduğu 10 ölümden 9'u,

"düşük ve orta gelirli" ülkelerde görülüyor. Güneydoğu Asya bölgesi, dünyada trafik kazalarının neden olduğu ölümlerin yüzde 28'ini oluşturarak, trafikteki can kayıplarında başı çekiyor. Bunu, yüzde 25 ile Batı Pasifik bölgesi ve yüzde 19 ile Afrika takip ediyor. Öte yandan Rusya, Japonya, Danimarka, Litvanya, Norveç, Belarus, Trinidad ve Tobago, Brunei, Birleşik Arap Emirlikleri (BAE) ve Venezuela, trafik kazalarına bağlı ölümleri, 2021 sonunda 2010'daki sayının yarısına indirdi. Birleşmiş Milletler (BM) Genel Kurulunun 2020'de aldığı kararla 2030 sonuna kadar trafik kazası kaynaklı ölümlerin tüm ülkelerde yarıya indirilmesi hedefleniyor. The Indian Express gazetesinin haberine göre, 2023'te dünyanın en kalabalık ülkesi Hindistan'da 480 bini aşan trafik kazası meydana gelirken 170 binden fazla kişi de

bu kazalarda hayatını kaybetti.

Trafik kazalarına karşı önlemler

Yol altyapılarının kalitesi, araçların bakımının ihmal edilmemesi, sürücü ve yayaların bilinçlendirilmesi gibi etmenler, trafik güvenliğinin olmazsa olmazları arasında sıralanıyor. Bunların gözetilmemesi halinde ölüm ve yaralanma riski artıyor. DSÖ'nün raporuna göre, 2022 itibarıyla 88 ülkede emniyet kemeri kullanımına ilişkin yasa bulunurken, sadece 44 ülkede yayaların korunmasına ilişkin ulusal yasalar mevcut. Düzenli araç muayenesini şart koşan yasalar 134 ülkenin, hız sınırlarını düzenleyen yasalar ise 163 ülkenin ulusal mevzuatında yer alıyor. Motosiklet ve skuter gibi iki ila üç tekerli araçların sürücüleri, dünyada trafik kaynaklı ölümlerin yüzde 30'unu oluştururken, bu can kayıpları,

başta kask olmak üzere koruyucu ekipman kullanımıyla en aza indirilebiliyor.

Trafikte yapay zeka kullanımı

Pek çok ülke, yol güvenliğini artırma, kazaları önleme ve trafik sıkışıklığını azaltmaya yönelik girişimlerinde trafik polisleri ve hız tespit kameraları gibi geleneksel yöntemlerin haricinde yapay zeka teknolojilerinden de destek alıyor. Trafiğin ciddi sorunlara neden olduğu büyük şehirlerde, sokak kamerası gövrentülerinden ve kullanıcı verilerinden yararlanan yapay zeka sistemlerine yaygın olarak rastlanıyor. BAE'de Dubai Yollar ve Ulaştırma Otoritesi (RTA), trafik lambaları takip sistemlerinde yapay zeka kullanımasının, bekleme sürelerini azalttığını ve trafik akışını kolaylaştırdığını açıkladı. Öte yandan yapay zekanın trafiğe entegrasyonu, gizlilik ve veri korumayla ilgili bazı endişeleri de beraberinde getiriyor. The Times gazetesinin haberine göre, Hollanda'nın başkenti Amsterdam'da kullanıcıların cep telefonları verileri aracılığıyla trafik sıkışıklığı tahmininde kullanılması planlanan bir yapay zeka sisteminden, siber güvenlik endişeleri nedeniyle vazgeçildi. ●ANKARA-AA

Jandarmanın yeni yardımcısı “robot köpek” envantere girdi

Jandarma bünyesinde patlayıcı maddelere müdahale eden timler, "robot köpek" olarak da nitelendirilen ve robotik kol entegre edilen 4 bacaklı robottan yararlanacak. Anadolu Ajansı'nın (AA) global iletişim ortağı olduğu TEKNOFEST KKTC, KKTC Cumhurbaşkanlığı himayelerinde, Türkiye Teknoloji Takımı Vakfı (T3 Vakfı) ile Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ana yürütücülüğünde, kamu kuruluşları, teknoloji devleri, üniversiteler ve medya kuruluşlarının da aralarında olduğu 132 kurumun katılımıyla eski Ercan Havalimanı'nda gerçekleştiriliyor. İçişleri Bakanlığı Jandarma Genel Komutanlığı, festival kapsamında kabiliyetlerini ve bunları icra ederken kullanılan çeşitli ekipmanları sergiledi. Bu ürünler arasında yer alan "patlayıcı madde keşif ve müdahale robotları" festival alanını ziyaret edenler tarafından ilgi ve merakla izlendi. Jandarma Patlayıcı Madde İmha Timleri, uzun süredir görevlerini icra ederken bomba imha robotları ve insansız kara araçlarından yararlanıyor. Teknolojik gelişmeleri yakından takip eden jandarma birimleri, son dönemde örnekleri ve kullanım konseptleri çeşitlenen "robot köpek"

olarak da nitelendirilen 4 bacaklı robotu envanterine kattı. Türkiye'nin güvenliğine yönelik yenilikçi çözümler sunma misyonuyla hareket eden Jandarma Asayiş Vakfı'nın iştiraki JAVDES, robotik teknolojileri alanında faaliyet gösteren DPM Tech İleri Teknolojiler AŞ ile işbirliği yaparak 4 Bacaklı Patlayıcı Madde Keşif ve Müdahale Robotu'nun Patlayıcı Madde İmha Timleri'ne (PAMIT) kazandırdı. Robota; ultra hafif, esnek ve insanlarla işbirliği yapabilen robot kolları tasarlayıp üreten KINOVA Robotik'in bir robot kolu entegre edildi. Robot; 4 bacaklı bir taşıyıcı, manüplatör kolu, kısıkaç ve el kontrol ünitesinden oluşuyor. Engeli arazilerde ve zorlu çevre koşullarında hareket kabiliyetine sahip robot köpek, gelişmiş sensör sistemleri, yüksek çözünürlüklü kameralar ve otonom navigasyon yetenekleriyle görev yapıyor. Robot, patlayıcı maddelerin tespitinin hızlı ve güvenli bir şekilde yapılmasına katkı sağlıyor. Uzaktan kumanda edilebilir özellikli sayesinde, personelin riskli bölgelere doğrudan müdahale etmesine gerek kalmadan operasyonların emniyetli şekilde yapılmasına imkan veriyor. ●LEFKOŞA-AA

FOTOĞRAF: AA

Sıcak bölgelerin sessiz gözçüleri İHA pilotları zorlu eğitimin ardından göreve hazırlanıyor

Türk Silahlı Kuvvetlerinin sahadaki etkin ve caydırıcı gücü İnsansız Hava Araçları Sistemlerini (İHAS) kontrol eden pilotlar, Isparta'daki Kara Havacılık Okul Komutanlığında zorlu eğitimin ardından görevlerine hazır hale geliyor. Türkiye, dünyanın en önemli üreticilerinden olduğu İHA'ları askeri kullanımın yanı sıra orman yangınları, afetler ve düzensiz göçle mücadele gibi durumlarda da kullanıyor. Türkiye'nin gök vatandaki sessiz gözçülerinin görevlerini başarıyla yerine getirmesinde, İHA sistemleri pilotları kritik rol oynuyor. İnsansız hava araçlarının hür türlü hareketında uçuş kontrollerini sağlayan pilotlar Isparta'daki Kara Havacılık Okul Komutanlığında 18 hafta süren zorlu eğitime tabi tutuluyor. Sıcak bölgelerdeki düşman hedeflerini nokta atışı yok eden, TSK'nın sahadaki etkin ve caydırıcı gücü İHA sistemlerini yöneten pilotlar, eğitimler sonucunda her türlü zor durum ve şartta görev yapabilecek yeterliliğe ulaşıyor. Komutanlıkta görevli İHA Binbaşı, yaptığı açıklamada, Kara Havacılık

Okulu İHAS Uçuş Eğitim Kurulunun vazifesinin Kara Kuvvetleri Komutanlığı İHAS kadrolarında 7 gün 24 saat görev yapabilecek şekilde yetişmek olduğunu söyledi. Binbaşı, pilotların en zorlu koşullarda keşif, gözetleme, hedef tespiti, hassas atış yapılması ve müteakibinde hasar tespiti ile farklı insanlı ya da insansız hava araçlarına işaretleme, hedefi tanımlayabilecek İHAS pilotu olarak yetiştiğini belirtti. İHAS pilot kursu 18 hafta süreyle yılda 3 dönem halinde yapıldığı ifade eden Binbaşı, şöyle konuştu: "Kurslarda 10 hafta temel safha, 5 hafta emercensi safhası ve 3 hafta taktik safha olmak üzere toplam 720 saat ders saati eğitim verilmektedir. Kursta 53 saat İHA uçuşu icra ediliyor. Kursiyerlerin temel safha sonunda yalnız uçuş yapabilecek uçuş kabiliyetine ulaşmaları hedeflenmektedir. Silah arkadaşlarımızın bizlere ihtiyaç duyduğu her türlü durumda, zorlu koşullarda daima yanlarında olabilmek adına kursiyerlerimizi en iyi İHA pilotu olacak şekilde yetiştiriyoruz." ●İSPARTA-AA

ADEM KEVEN

www.ittifakgazetesi.com

Fidelerin büyümesi ve gelişim evreleri

"Kökü sağlamsa, fide ne rüzgardan korkar ne yağmurdan."

Babamla ilkbahar sabahlarında fide dikmeye çıkardık: domates, biber, patlıcan... Her birini toprağa dikerken, elleriyle köklerini düzeltir, gövdesini nazikçe tutar, sonra şöyle derdi:

"Oğul, fidenin ilk büyümesi yavaşır. Sabırsız olan, büyümeyle karşılaşmaz."

Beklemek gerekirdi. Gelişen köklerin, toprağın altındaki sessiz mücadelesini; güneşe doğru yönelen yaprakların sabırlı dansını izlemek gerekirdi.

Yıllar sonra, ikinci sınıfta Ahmet'i gözlemlerken babamın o sabahları geldi aklıma. Ahmet, okuma yazmayı geç öğrenmişti. Harfleri tanıyor ama cümle kurarken zorlanıyordu. Sınıftaki bazı öğrenciler çoktan kitaplara geçmişti bile. Bazı veliler; "Ahmet neden yavaş ilerliyor?" diye soruyordu. Oysa ben onun toprağını tanyordum. Henüz köklenme evresindeydi.

Bilişsel Gelişim: Piaget'in Gözünden Bir Fide

Babam derdi ki: "Fideyi toprağa diktğinde, o sana hemen çiçek vermez. Önce kök salar, sonra yeşerir."

Piaget'in somut işlemler dönemi de işte böyleydi. 7-11 yaş arası çocuklar, tıpkı yeni dikilmiş fideler gibi:

- Sınıflamayı yeni öğrenir: "Bu cümle isim cümlesi mi, fiil cümlesi mi?"
- Nedenellik gelişir: "Bu olayı başlatan neydi?"
- Muhakeme adım adım gelişir: "Eğer böyleyse, o zaman bu olur."

Ahmet'in kökleri görünmez ama sağlam ilerliyordu. Her gün bir adım daha... Önce heceledi, sonra küçük cümleler kurdu. Derken bir gün tahtaya çıktı, yazdığı ilk hikâyeyi okudu:

"Bir gün, küçük bir tohum göğe uzanmak istedi..."

Duygusal Gelişim: Erikson'un Toprağı

Babam her gün, günbatımında fidelerin yanına uğrar, toprağın nemini kontrol ederdi:

"Toprak kuruyorsa, fidenin stresi artar oğul. Fide hisli bir canlıdır."

Erikson'a göre bu yaşta çocuk, "girişim" duygusunu kazanır. Ama eleştiriyi ya da alay varsa, "suçluluk" hissi gelişir.

Ahmet'in babası, her akşam ödev defterine imza atarken şöyle diyordu:

"Yine yanlış yapmışın, bu kadar zor mu cümle kurmak?"

Bir gün Ahmet defterini buruşturdu, "Ben zaten anlamıyorum," dedi.

O gün ben, babam gibi davrandım. Defteri açtım, ilk doğru cümleyi buldum ve altını çizdim:

"Bak, bu cümlede bir tohum var. Geri kalanını birlikte büyütürüz."

Sentez: Yavaş Olan, Derin Kök Salandır

Aylar geçti. Ahmet artık her metni okuyabiliyor, yazdığıyla gurur duyuyordu. Bir etkinlikte, sınıfı kendi yazdığı bir masalı okudu. Herkes alkışladı. Ben bir kenarda düşündüm:

- "Babam haklıydı. Sabırla büyütülen fidenin gölgesi serin olur."
- Bu Haftanın Tohumu
- Öğretmen/Okuyucu: Sınıfta yavaş öğrenen bir çocuğa "geri kalıyor" demeyin. Ona "gizli köklerini" keşfetmesi için zaman verin.

• Doğa İlhamı: Bir fideyi her gün aynı saatte gözlemleyin. Gözle görünmeyen ama süreklilik gösteren büyümesini fark edin.

Babamın Mirası: "Kökü anlamadan dalı eğmeyin. Büyümek, anlamakla başlar."

"Türkiye'nin huzuru" için 30 bini aşkın bekçi gece nöbetinde

Emniyet Genel Müdürlüğü Asayiş Daire Başkanlığı çatısı altında "Türkiye'nin Huzuru" sloganıyla görev yapan 30 bin 604 çarşı ve mahalle bekçisi, gece boyunca sokak sokak devriye gezerek vatandaşların güvenliği için nöbet tutuyor. Bekçiler, sokaklarda attıkları her adımla İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya'nın "Türkiye'nin Huzuru" vizyonu doğrultusunda vatandaşların huzur ve güven ortamına katkı sunuyor, gece boyunca süren devriyeleriyle suç karşı caydırıcı rol üstleniyor. Akşam saatlerinde karakoldan çıkarak sorumlu oldukları bölgelere ulaşan bekçiler, telsiz anonslarıyla göreve başladıklarını bildirdi. Bekçiler ikili, üçlü ve dörtlü gruplar halinde yaya devriye faaliyeti yürüttü. Devriye sırasında kapalı iş yerlerinin kepenkleri el fenerleriyle yerden gözden geçirildi. Sokakta karşılaşılan vatandaşlara yönelik Genel Bilgi Toplama (GBT) uygulamaları yapıldı, kimlik kontrolleri sırasında vatandaşlardan gelen sorular cevaplandırıldı ve yönlendirilmelerde bulunuldu, ihtiyaç duyanlara yardım edildi. Devriye sırasında incelemelerde bulunan Asayiş Daire Başkanlığı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Şube Müdürü Emel Gül, AA muhabirine, çarşı ve mahalle bekçilerinin tarihçesini, görevlerini ve faaliyetlerini anlattı.

Mesleğini seçerken babasından ilham aldığı belirtilen Gül, "Çarşı ve mahalle bekçisi olan babamı örnek alarak seçtiğim mesleğimi gururla yapmaktayım." dedi. Gül, çarşı ve mahalle bekçiliğinin hukuki statüsünün ilk kez 1914'te belirlendiğini, 1966'da çıkarılan kanunla il özel idaresine yerel yardımcı kolluk gücü olarak tanımlandığını ve 2008'de emniyet hizmetleri sınıfına alındığını anlattı. Bekçilerin 1995-2016 yıllarında farklı kanun değişiklikleri gibi sebeplerle bir dönem etkinliklerinin azaldığını ve alım yapılmadığını anlatan Gül, şunları kaydetti: "Çarşı ve mahalle bekçileri, tarihsel çizgisinden koparılmadan genel kolluk kuvvetlerine yardımcı olmak üzere Cumhurbaşkanımız Sayın Recep Tayyip Erdoğan'ın talimatlarıyla 2016'da kolluk kuvvetlerimize ve günümüzde gözden geçirildi. Sokakta karşılaşılan vatandaşlara yönelik Genel Bilgi Toplama (GBT) uygulamaları yapıldı, kimlik kontrolleri sırasında vatandaşlardan gelen sorular cevaplandırıldı ve yönlendirilmelerde bulunuldu, ihtiyaç duyanlara yardım edildi. Devriye sırasında incelemelerde bulunan Asayiş Daire Başkanlığı Çarşı ve Mahalle Bekçileri Şube Müdürü Emel Gül, AA muhabirine, çarşı ve mahalle bekçilerinin tarihçesini, görevlerini ve faaliyetlerini anlattı.

FOTOGRAF: AA

2000'li yıllarda Türkiye, uzay teknolojilerinde yeni bir sayfa açtı. Zira, Türkiye'nin havacılık ve uzay endüstrisi, savunma sanayisinde benimsenen "yerlilik", "millilik" ve "stratejik ottonomi" ilkeleri doğrultusunda revize edilmiştir.

Türkiye'nin uzay vizyonu ve uydu teknolojisi serüveni

DOÇ. DR. MERVE SEREN

Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Merve Seren, Türkiye'nin kritik uzay çalışmalarını ve önemini AA Analiz için kaleme aldı. 21. yüzyılda devletler enformasyon çağına adapte olmak için adeta tüm kaynaklarını seferber etmiş durumda. Enformasyon çağı, yazılı ve görsel kaynaklardan sosyal medyaya siber ortamdan uzaya uzanan çok geniş bir skalada yürütülen bir teknoloji rekabetini temsil ediyor. Bu anlamda, hepsi birbiriyle karşılıklı bağımlılık yaratan küresel bir enformasyon havuzundan bahsediyoruz. Bu havuzun başlıca kümelerinden birini de uzay ve uydu çalışmalarını oluşturuyor. Peki, Türkiye uzay çalışmalarına ne zaman başladı ve şu anda hangi seviyede?

Türkiye'nin uzay serüveninin geç başladığı ancak son 20 yılda kayda değer bir ivme yakalandığı görülmektedir. Türkiye'nin uydu ve ilgili hizmetlere ilişkin çalışmaları, 1968'de PTT bünyesinde kurulan "Peyk Telekomünikasyon Grup Başmühendisliği" ile başlarken; 1980 ve 1990'lı yıllar farkındalığın arttığı dönemler olmuştur. Bu süreçte, 1983'te Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu (BTYK) ile İTÜ Uçak ve Uzay Bilimleri Fakültesi'nin kurulması kritik adımlardır. Keza 1984'te TUSAŞ ve General Dynamics ortaklığıyla kurulan TAI uzay çalışmalarında bir mihenk taşı olmuştur. Zira havacılık ve uzay birbirlerinin "tamamlayıcısı" olan iki disiplindir.

Ote yandan sonraki 10 yılda TÜBİTAK Uzay Bilim ve Teknolojileri Komitesi-UBITEK (1990); BTYK Kararı: Türk Bilim ve Teknoloji Politikası 1993-2003 (1993), Anadolu Üniversitesi Uydu ve Uzay Bilimleri Araştırma Enstitüsü (1993), Spectrum XGamma Projesi (1993), Peyk Telekomünikasyon'un Türk Telekomünikasyon'a devri (1995), TÜBİTAK-Ulusal Gözlemevi (1996), TÜBİTAK-Bilgi Teknolojileri Elektronik Araştırma Enstitüsü-BİLTEN (1996), TÜBİTAK-MAM Uzay Teknolojileri Grubu (1997), İTÜ Uydu Yer İstasyonu ihalesi (1998) ile TÜBİTAK ulusal uzay politikası ve stratejilerini belirleme çalışmalarına başlanması (1999) önemli gelişmelerdir.

2000 sonrası yeni yol haritası

2000'li yıllarda Türkiye'nin uzay teknolojileri yolculuğunda yeni bir sayfa açılmıştır. Zira, Türkiye'nin havacılık ve uzay endüstrisi, savunma sanayisinde benimsenen "yerlilik", "millilik" ve "stratejik ottonomi" ilkeleri doğrultusunda revize edilmiştir. Kuşkusuz bu süreç, Türkiye'nin uzay yol haritasının belirlenmesinde ve icrasında öncü rol üstlenen TÜBİTAK, TÜRKSAT ve TUSAŞ için yenilikleri beraberinde getirmiştir. 2000'in başında TÜBİTAK kanalıyla ESA ile işbirliği antlaşması başvurusunda bulunulmuştur. Bu girişimi, SSM tarafından Uydu Ulusal Sanayi Modeli'nin hazırlanması izlemiştir. Modelde, mevcut ulusal sanayinin haiz olduğu havacılık ve savunma imkanlarının bir araya getirilmesi, yatırım tekrarnın engellenmesi ve uydu teknolojilerine yönelik sanayii altyapısının oluşturulması amaçlanmıştır. Ertesi sene, BİLTEN'in ana çalışma alanı uzay teknolojileri olarak belirlenmiştir. Bu tarihten itibaren BİLTEN, TÜBİTAK UZAY adını almıştır. Türkiye, 2006'da dokuz kurucu üyeden birisi olarak Çin, Pakistan, Endonezya, Bangladeş, Peru, İran, Moğolistan ve Tayland ile hükümetlerarası örgüt statüsüne sahip Asya-Pasifik Uzay İşbirliği Örgütüne (APSCO) katılmıştır.

Başlatılan kritik projeler

2000'lerin başından itibaren ulusal uzay endüstrinin ana aktörlerince birçok yeni

proje başlatılmıştır. Türkiye'nin uzay serüvenine 2002'de "Uzay ARGE-1" projesiyle dahil olan ve 2006'da Uzay Sistemleri Birimini kuran TUSAŞ, 2007-2010 arasında ilk uzay ekipmanı AR-GE projesi olan Dö-nence'yi başlatmıştır. Proje kapsamında, Moment Kontrol Jiroskobu uçuş modeli ve Enerji Saklayabilen Moment Kontrol Jiroskobu mühendislik modeli geliştirilip Uydu Yönelim Kontrol Test Düzenağı Laboratuvarı oluşturulmuştur. Nisan 2007'de MSB, TÜBİTAK Başkanlığı, TÜBİTAK UZAY ve TUSAŞ arasında "GÖKTÜRK-2 Uydu Projesi" bağlamında bir mutabakat imzalanmıştır. Türk savunma ve havacılık sanayisi sektöründeki ilk milli yer gözlem uydusu olma özelliği taşıyan ve az sayıda Türk mühendis tarafından tasarlanan GÖKTÜRK-2, Kasım 2012'de başarılı fırlatma operasyonunun ardından gökyüzüyle buluşmuştur. GÖKTÜRK-2, 5 yıllık görev ömrü ile tasarlandığı halde uzaya fırlatıldığı 2012'den beri hala aktif durumdadır.

"GÖKTÜRK-1 Projesi" ise İtalyan Telespazio firmasıyla Fransız Thales Alenia Space firmasının ana yükleniciliğinde yürütülmüştür. Proje kapsamında, metre altı çözünürlükte elektro optik keşif ve gözlem uydusunun yörüngede teslimi, tüm mühendislik faaliyetlerine doğrudan katılım, uydu panellerinin bir kısmının üretimi ve montajıyla Mayıs 2015'te Uzay Sistemleri Entegrasyon ve Test Merkezi'nin (TUSAŞ USET) kurulması gerçekleşmiştir. 2016 sonunda Fransız Guyanası'nda bulunan Kourou Uzay Üssünden Vega fırlatma aracı ile başarıyla fırlatılan GÖKTÜRK-1 halihazırda aktif konumdadır. GÖKTÜRK-1, Türkiye'nin uzay teknolojilerindeki yeteneklerini artıran ve milli güvenlik açısından önemli rol oynayan bir uydu projesidir. Bu tür gözetleme uydularının, askeri operasyonlarda stratejik karar alma süreçlerine destek sağlamak, askeri hedeflerin izlenmesi ve değerlendirilmesi gibi önemli görevleri yerine getirmek amacıyla kullanıldıkları hatırdta tutulmalıdır.

Göktürk-1 çalışmalarını devam ederken Türkiye'nin uydu serüveninde kırılma noktası yaratacak bir diğer proje daha hummalı bir çabaya konu olmuştur. Zira, TÜBİTAK Kamu Araştırmaları Destek Grubu Eylül 2013'te Türkiye'nin ilk yerli haberleşme uydusunu geliştirmek üzere bir proje çağrısı yayımlamıştır. Bunun üzerine TÜBİTAK Uzay, TUSAŞ, ASELSAN ve CTECH, "TÜRK-SAT 6A Yerli Haberleşme Uydusu Geliştirilmesi ve Üretimi Projesi" kapsamında bir araya gelmiştir. TÜRK-SAT 6A, 9 Temmuz 2024'te ABD'nin Florida eyaletinde yer alan Cape Canaveral Uzay Üssü'nden SpaceX firmasının Falcon 9 roketiyle başarıyla uzaya fırlatılmıştır.

Türkiye'den dört önemli proje daha

Bunların haricinde zikredilmesi gereken dört önemli proje daha vardır. Birincisi, GÖKTÜRK-3 Sentetik Açıklı Radar Yer Gözlem ve Keşif Uydu Sistemi Uydu Projesidir. Bu proje, Türkiye'nin "ilk yerli SAR uydusunu" geliştirme hedefi doğrultusunda SSB himayesinde ve TUSAŞ'ın ana yükleniciliğinde yürütülmüştür. Projede ASELSAN ve TÜBİTAK Uzay ana alt yüklenici olarak görev almışlardır. GÖKTÜRK-3 ile dünya üzerinden herhangi bir bölgenin metre-altı çözünürlüklü olarak gece ve gündüz şartlarında görüntülenmesi kabiliyetinin kazanılması; böylece hem TSK'nın ihtiyaç duyduğu SAR uydu görüntülerinin elde edilmesi hem de sivil uygulamaya ihtiyaçlarının karşılanması hedeflenmiştir. GÖKTÜRK-3 SAR Uydu Sistemi Geliştirme Projesi'nin ilk fazını içeren Ön Tasarım Aşamasına kadar tüm faaliyetler TUSAŞ tarafından Mayıs 2016'da başarıyla tamam-

lanmıştır. Projenin müteakip fazıyla uzaydan SAR görüntüleme kabiliyetinin kazanılmasına yönelik sözleşme çalışmaları SSB nezdinde devam etmektedir.

İkincisi, GÖKTÜRK Yenileme Keşif Gözetleme Uydu Sistemi Geliştirme (GÖKTÜRK-Y) Projesidir. Haziran 2021'de imzalanan proje, TSK'nın kazandığı yüksek çözünürlüklü uzaktan algılama (elektro-optik) kabiliyetinin GÖKTÜRK-1 Uydusu'nun görev ömrü sona erdiğinde de devam ettirilmesine ve TSK'nın ihtiyaçlarına azami ölçüde cevap verebilecek milli uydu sisteminin tasarlanmasına yönelik başlatılmıştır.

Üçüncü kritik adım, Yeni Nesil Haberleşme Uyduları Ürün Ailesi Geliştirme Projesi'dir. Bu bağlamda ihtiyaç haritası, maliyet etkin haberleşme uyduları konsepti ve küresel uydu pazarı eğilimleri doğrultusunda daraltılmış hacimli haberleşme uyduları (Small Size GEO) ile Mikro Uydu Sistemi'ne (Yüksek Çözünürlüklü Elektro-Optik Uydu Sistemi) yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Son kritik çalışma ise Uydu Ekipman Geliştirme Projeleridir. Bu kapsamda uydunun kritik alt sistemlerinin üretimi, "Merkezi Uydu Bilgisayar", "Platform Arayüz Birimi" ve "Güç Kontrol ve Dağıtım Birimi" projeleri başlatılmıştır.

Türkiye'nin 2018'de uzay ekosisteminde daha merkezi ve güçlü bir kurumsallaşma için Türkiye Uzay Ajansı'nı kurması ve 2022-2030 Ulusal Uzay Programı Strateji Belgesi'ni yayımlaması geç ama memnun edici gelişmelerdir. Bugün kendi uydusunu geliştirebilen 30 küsur ülke arasında yer alan Türkiye'nin başarılarını yer gözlem uydularının yanı sıra yurt içi kaynaklar kullanılmak suretiyle haberleşme uyduları geliştirme konusunda önemli adımlar atarak pekiştirmesi mühimdir. Nitekim Türkiye, TÜRK-SAT 6A'nın yörüngeye başarıyla yerleştirilmesiyle dünyada haberleşme uydularını kendi imkanlarıyla geliştirip üretebilen 10 ülkeden biri olmuştur.

Güvenlik açığını önlemek: Yerli çözümler ve özel müteşebbisler

Türkiye'nin on yıllarca ABD gibi Batı ülkeleri tarafından tedarik edilen ekipman ve sistemlere karşı teknolojik bağımlılık geliştirdiği malumdur. IBM bilgisayarları, gelişmiş elektronik ve gözetleme sistemleri gibi ABD menşeli kritik sistemler, uzunca bir süre istihbarat sızıntılarına karşı savunmasız bir durum yaratmıştır.

Mevzubahis bağımlılıktan kurtulmak bir anda mümkün olmasa da Türkiye'de son 20 yılda "teknolojik ottonomi" kazanımına yönelik iddialı bir süreç başlatılmış ve önemli kazanımlar sağlanmıştır. Bu bağlamda SIGINT, ELINT, COMINT, IMINT ve GEOINT gibi istihbarat toplama disiplinlerinde milli ürünlerin geliştirilmesine özel önem verilmiştir. Bu disiplinler için olmazsa olmaz kaynak ise uydu sistemleridir. Bu nedenle, uydu projeleri öncelik arz eden yatırım alanlarından biri olmuştur. Öte yandan, 2000'li yıllarda yaşanan dış politika krizleri ve hareket sahaları hem MIT hem de TSK için özellikle teknoloji yatırımını adaptasyonu açısından öğretici dersler niteliğindedir. Bu bağlamda Irak, Suriye, Azerbaycan-Karabağ, Libya, Lübnan, Ukrayna gibi çatışma sahalarında "operasyonel ottonomi" için uydu teknolojisinin olmazsa olmaz önemli defalarca kez teyit edilmiştir. Bu süre zarfında bazı devletlerin diğer ülkelere ait haberleşme uydularının operasyonel faaliyetlerini sekteye uğratmak için kendi uydularını aynı yörüngeye belirli derecelerde fırlatarak işlevselliğini bozmaya çalışabildikleri gözlemlenmiştir. Bu noktada, NATO müttefıklarının Rusya'nın uzay gücünü perçinlemek üzere uydu manevralarıyla

"saldırı ve savunma taktikleri" uyguladığına, uydulara ve GPS sistemlerine müdahalelerine yönelik açıklamaları göz ardı edilmemelidir. Binlerce uçtan elde edilen veri analizine göre Rusya, 2024'ün ilk 4 ayında Doğu Avrupa üzerinde uçan İngiliz Kraliyet Hava Kuvvetlerine (RAF) ait her 4 nakliye ve gözetleme uçuşundan en az birinin GPS sinyallerine müdahalede bulunmuştur. Yüzlerce uçuşu etkileyen bu müdahale kırılğan GPS sistemlerinin, Batı için büyük bir güvenlik zafiyetine işaret ettiği yorumlarını beraberinde getirmiştir. [1]

TSK ve MIT'in operasyonel kabiliyetleri itibarıyla ANKA-I, Bayraktar TB2, AKINCI, TCG Anadolu, TCG Ufuk İstihbarat Gemisi, Çok Fonksiyonlu Özel Görev Uçağı (MULTI-INT) gibi tüm insanlı ve insansız kara, hava ve deniz platformları için uydu teknolojisi ve GPS sistemi hayati önemdedir. Bu anlamda, LN-270 INS/GPS veya Starlink gibi alternatif dış kaynaklar, yahut Globalstar Eurasia gibi bağımsız çözümler yerine tamamen yerli ve milli kaynaklarla üretilmiş uydu platform, ekipman, cihaz ve lançeri önemli bir kuvvet çarpanı mahiyetindedir.

Bu gerekliliğin bir yansıması olarak Türk savunma ekosistemindeki devlet iş-tiraklerinin yanı sıra özel müteşebbislerin uzay ve uydu çalışmalarına yönelmesi memnuniyet verici bir gelişmedir. Söz konusu girişimin öncülerinden biri olan Baykar, faaliyet sahasını uydu çalışmalarını kapsayacak şekilde genişletmiştir. Baykar Yönetim Kurulu Başkanı Selçuk Bayraktar, 2022'de uydu, uydu komponentleri, faydalı yükler ve özgün itki teknolojilerle geliştirilen Yörünge Transfer Araçları (YTA) ile uzay endüstrisinde hizmet vermek üzere "Fergani Uzay" isimli şirketini kurduklarını duyurmuştur.

Milli GPS ve haberleşme sistemini, Türkiye'nin egemenliği açısından stratejik önemli haiz olarak nitelendiren Bayraktar, Starlink benzeri bir uydu ağı oluşturmak için LEO'ya 100 uydu fırlatmayı planladıklarını ve 50 tonluk bir fırlatma sistemi üzerinde çalıştıklarını açıklamıştır. Ocak 2025'te Fergani'nin öz kaynaklarla ürettiği Türkiye'nin en büyük uydusu FGN-100-d1 uzaya fırlatılmış ve LEO'ya başarıyla yerleşmiştir. Böylece, Uluğ Bey Küresel Konumlandırma Sistemi adı verilen ve gelecek 5 yıl içinde 100 uyduya varması planlanan Konumlandırma Takım Uydu Projesi'nin ilk adımı başarıyla tamamlanmıştır. [2]

Uzay alanı, uzayın keşfi ve ticarileştirilmesinin bir uzantısı olarak, asteroid madenciliğinden turizme değin birçok yeni faaliyet sahasına ev sahipliği yapmaktadır. Ancak uydu teknolojileri hala en kritik güvenlik bileşenlerinden birisini temsil etmektedir. Zira farklı yörüngelerde ülkelere ait olan aktif uyduların birçoğu keşif-gözlem, iletişim, navigasyon ve istihbarat amaçlı askeri uydular olarak kullanılmaktadır ve bu durum ciddi bir güvenlik sorununa işaret etmektedir. Dolayısıyla, bugün casus uydu olarak adlandırılan ve istihbarat sağlayan uyduların yörüngede konumlandığı gerçeğinden hareketle, askeri ve güvenlik ihtiyaçlarının yerli ve milli kaynaklarla karşılanmasının bir ön koşulu olarak uydu teknolojisinin dışa bağımlılıktan kurtulmak için birçok önemli proje yürütülmektedir.

Türkiye'nin uzay vizyonu nasıl şekilleniyor?

Uzay teknolojisinin hem "sivil" hem "askeri" kullanım amaçları için değerli olması, uzay sahasında yaşanan güvenlik ikilemini perçinlemektedir. En basitinden uzayda kullanılan askeri donanımların saldırı ve savunma maksatlı olarak net bir şekilde ayırmanın yapılamaması, uzay "saldırı" ve

"savunma" veya "barışçıl" ve "barışçıl olmayan" alan şeklinde dengeli biçimde bölmenin mümkün olmaması güvenlik ikilemini derinleştirmektedir. Bu nedenle, uzay teknolojilerindeki rekabet, ülkeleri karşı konulmaz şekilde güvenlik ikilemine sürüklemekte ve sürüklediği ölçüde uzay sahasını daha ofansif bir çehreye bürümektedir. Türkiye'nin uzay vizyonunun iki sac ayağı üzerine kurulu olduğunu söylemek mümkündür. Türkiye en temelinde, uzay barışçıl kullanımı amacı prensibine uygun şekilde bir "milli güç enstrümanı" olarak kıymetlendirme gayesindedir. Bununla birlikte, uzaya ilişkin çalışmaların multidisipliner bir yaklaşımla gerek sivil gerek askeri ve istihbari ihtiyaçları karşılamaya hizmet edecek şekilde projelendirildiği not düşülmelidir.

Türkiye, ulusal ve bütüncül savunması için ihtiyaç duyduğu platform, ekipman ve donanımların üretimine yönelik yatırımları öncelemektedir. Bu bağlamda uzayın, savunma ekosisteminin kilit ögesi şeklinde konumlandığı ve günümüzde savunma ekosistemi içindeki tüm alanların doğrudan yahut dolaylı olarak uzay teknolojileriyle ilintili olduğu unutulmamalıdır. Buradaki yaklaşım, sadece mevcut muharebe meydanından kaynaklı öz savunma gereksinimlerini gidermek değil; geleceğin harp ortamına uygun şekilde ülkenin askeri caydırıcılık kapasitesini artırmak ve bu yönüyle Türkiye'nin havacılık ve uzay yarışında rekabet edebilirliği için yeni yetenekler kazanmasını sağlamaktır. Bu kapsamda, Türkiye Ulusal Uzay Ajansı ve ilgili devlet kurum ve kuruluşlarının işbirlikleri geliştirmesi mühimdir.

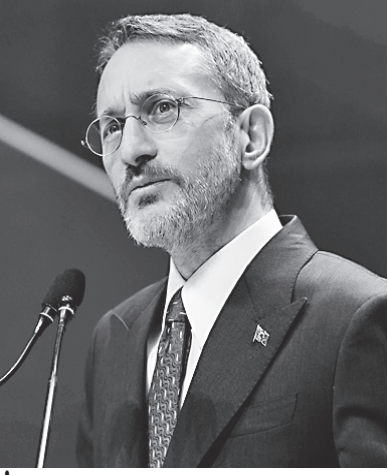
Uzayın barındırdığı fırsatlar

Diğer taraftan, Türkiye'nin uzay vizyonu teknolojik ve ekonomik yönüyle değerlendirilmelidir. Uzay, farklı sanayi dallarında teknolojilerin gelişmesi açısından birçok inovasyon fırsatı barındırmaktadır. Bugün ileri teknoloji gerektiren tüm program ve projelerin olmazsa olmazı tamamlayıcısı olarak siber-uzay alanına öncelik verilmesinin elzem olduğu malumdur. Örneğin, bugün havacılık sanayisindeki başarı ve performansın, uzay teknolojileriyle perçinlenmesi gerektiği aşikardır. Zira, insanlı ve insansız tüm hava platformlarının keşif-gözetleme, istihbarat, hassas konum/zaman bilgisi, haberleşme, elektronik destek, füze erken ihbar bilgisi gibi askeri uydulardan beslendiği unutulmamalıdır. Dolayısıyla, havacılık ve uzay sanayisinin birbirini besleyen teknoloji alanları olarak kıymetlendirilmesi ve bunu küresel savunma pazarının rekabet edebilirlik koşulları açısından birlikte ele alınması, Türkiye'nin gelecek potansiyeli açısından mühimdir.

[1] Andrew Orlowski, *Fragile GPS is a massive vulnerability for the West – and Putin knows it*, *The Telegraph*, 19 August 2024, <https://www.telegraph.co.uk/business/2024/08/19/gps-is-massive-vulnerability-for-west-putin-knows/>; Emma Farge, *UN body condemns Russian satellite interference in Europe*, *Reuters*, 01 July 2024, <https://www.reuters.com/world/europe/un-body-condemns-russian-satellite-interference-europe-2024-07-01/>; Pentagon is closely monitoring Russia and China test military capabilities in space, *CNN*, 16 March 2025, <https://edition.cnn.com/2025/03/16/politics/pentagon-monitoring-russia-china-space/index.html>

[2] Milli Uydu Fergani FGN-100-d1 Uzayda, Fergani Space, 14 Ocak 2025, <https://ferganispace.com/tr/haberler/milli-uydu-fergani-fgn-100-d1-uzayda/>

[Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Merve Seren savunma, güvenlik ve istihbarat alanında çalışmalarını sürdürmektedir.]

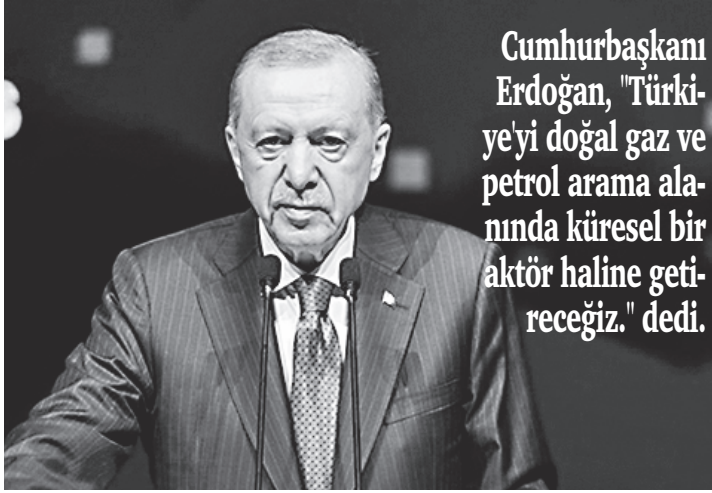

İletişim Başkanı Fahrettin Altun'dan CHP'ye tepki

Altun, "CHP Genel Başkanı Özel başta olmak üzere ana muhalefet partisinde ortaya çıkan vahim iddiaların üzerini 'cambaza bak' taktiğiyle kapatmak için görevlendirilen kim varsa her fırsatta İletişim Başkanlığımıza saldırıyor." ifadesini kullandı. Cumhurbaşkanlığı İletişim Başkanı Fahrettin Altun, sosyal medya hesabından, bazı CHP yöneticilerinin İletişim Başkanlığına yönelik açıklamalarına ilişkin paylaşımında bulundu. Açıklamasında "CHP Genel Başkanı Özgür Özel başta olmak üzere ana muhalefet partisinde ortaya çıkan vahim iddiaların üzerini 'cambaza bak' taktiğiyle kapatmak için görevlendirilen kim varsa her fırsatta İletişim Başkanlığımıza saldırıyor" ifadesine yer veren Altun, şunları kaydetti: "CHP'nin en tepesinde yuvalanmış olan bu kara propaganda vazifelilerine bir kez daha seslenelim. Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin içerde dışarıda hikayesini anlatan, argümanlarını savunan ve binlerce faydalı iletişim faaliyetinde bulunan İletişim Başkanlığımız, sizin kerameti kendinden menkul birtakım asılsız iddialarınızla lekelenecek değildir. Milletimiz yalanlarınızla, algılarınızla, manipülasyonlarınızla mücadele eden kurumumuza sahip çıkmakta, ortaya attığınız saçmalıkları çürütürken bizlere sonuna kadar desteklerini ifade etmektedir. Kara propagandada bir dünya markası olarak siz yolsuzlukları, usulsüzlükleri, tacizleri akla hayale gelmeyen kombinasyonlarla aklamaya çalışmaya devam edebilir; kamerya bandı çorbaıyla, valizi jamberle eşleştirip milletin aklıyla alay edercesine açıklamalar yapmayı sürdürebilirsiniz. Biz de her zaman olduğu gibi iftira kampanyalarınıza karşı hakikati kuşanıp mücadeleimize devam edeceğiz." ●ANKARA-AA

Erdoğan: Türkiye'yi doğal gaz ve petrol arama alanında küresel aktör haline getireceğiz

Cumhurbaşkanı Erdoğan, İstanbul Lütüfi Kırdar Kongre ve Sergi Sarayı'nda düzenlenen İstanbul Doğal Kaynaklar Zirvesi'nde yaptığı konuşmada, programın hazırlanmasında emeği geçen Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Turkuvaz Medya Grubuna teşekkür etti. Enerji dönüşümü, madencilik, arz güvenliği, kritik mineraller ve hidrokarbonlar gibi önemli meselelerin ele alınacağı bu zirveyi son derece isabetli bulduğunu söyleyen Erdoğan, zirvenin enerji sektörü başta olmak üzere ülkeler arasındaki ilişki ve işbirliklerine önemli katkılar yapacağını düşündüğünü kaydetti. Erdoğan, bakanlarla birlikte tüm katılımcılara programa yapacakları kıymetli katkılar için şükranlarını sunduğunu, zirvenin hayırlar getirmesi dileğinde bulunduğunu ifade etti. Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Türkiye hem doğal kaynakları hem coğrafi konumu hem de hidrokarbon rezervlerine yakınlığı itibarıyla küresel enerji denkleminde stratejik bir yere sahiptir. Ana geçiş güzergahı olarak arz ve tedarik güvenliğine önemli katkılar yapan bir ülkemiz. Türkiye'nin enerji güvenliği doğrudan veya dolaylı tüm dünyayı yakından ilgilendiren bir meseledir. Enerji politikalarımızı hep bu hakikatin ışığında geliştirdik, meseleye hep bu açıdan yaklaştık. Türkiye'yi küresel enerjinin güvenli limanı, emniyetli merkezi haline getirmek için son dönemde çok önemli atılımlar yaptık. Milli enerji ve maden politikalarımızın hedefi bellidir. Kaynaklarımızı milletimizin hizmetine sunmak, enerji ve madencilikte dışa bağımlılığı azaltmak, Karadeniz ve Gabar'daki doğal gaz ve petrol keşifleriyle bu alanda tabiri caizse, şeytanın bacağına kırdık." ifadelerini kullandı. Cumhurbaşkanı Erdoğan, bu başarıları yeni bir aşamaya taşıdıklarını ifade ederek, "Türkiye'yi doğal gaz ve petrol arama alanında küresel bir aktör haline

Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Türkiye'yi doğal gaz ve petrol arama alanında küresel bir aktör haline getireceğiz." dedi.

getireceğiz. Bu yeni dönemde ülkemiz enerji ve madencilik sektörlerinde dünyanın dört bir yanında yepyeni işbirliklerine imza atacak, küresel enerji güvenliğine eşsiz katkılar sağlayacaktır." diye konuştu. Türkiye'nin enerjide ulaştığı seviyeyi kısaca özetlemek istediğini söyleyen Erdoğan, konuşmasını şu sözlerle sürdürdü: "İlk açıklamamızda muhalefet partilerinin her seçim öncesi 'petrol buluyorlar' diyerek alay ettiği Gabar'da günlük üretimimiz 81 bin varil geçti. Bugüne kadar Gabar'da, toplam değeri 2 milyar dolara yaklaşan 26 milyon varilin üzerinde üretim gerçekleşti. Arama ve üretim faaliyetleri için 540 kilometre uzunluğunda yeni yollar inşa edildi. Tabii bununla yetinmiyoruz, mevcut keşif alanlarındaki saha geliştirme faaliyetlerimizi 3 binden fazla personelle devam ettiriyoruz. Nihai hedefimiz olan günlük 100 bin varil petrol üretimine çok kısa bir süre içinde ulaşacağız. Gabar'daki çalışmalarla birlikte Türkiye geneli günlük petrol üretimimiz 2025 Mart sonu itibarıyla 135 bin varil aşarak yeni bir rekor kırdı." Terör gölgesinin bölgenin üzerinden kalkmasından sonra ekonominin her alanında olduğu gibi enerjide de hedeflere koşarak ilerleyeceklerini dile getiren Erdoğan, yurt dışındaki petrol sahalarında da yaklaşık 40 bin varillik üre-

timlerini sürdürdüklerini kaydetti. Erdoğan, Sakarya Gaz Sahası'nda birinci fazı başarıyla tamamladıklarını, mevcut durumda 12 kuyudan günlük bazda 9,5 milyon metreküp gaz ürettiklerini, ülkedeki 4 milyon aşkın hanenin doğal gaz ihtiyacının buradan karşılandığını ifade etti. Geçen yıl Sakarya Gaz Sahası'nda kümülatif olarak yaklaşık 1,8 milyar metreküp üretim gerçekleştirdiklerini belirten Erdoğan, "Çanakale'deki yüzer üretim platformumuz önümüzdeki yıl Sakarya sahasında göreve başlayacak. Böylece günlük 10 milyon metreküp ilave üretim yapacağız. 2026 yılı içerisinde Faz-1 ve Faz-2 toplamında yaklaşık 20 milyon metreküp günlük üretim hedefliyoruz. 2028'de Sakarya Gaz Sahası'nda günlük üretimi 40 milyon metreküpe yükseltmeyi amaçlıyoruz. Bu hedefe ulaştığımızda konutlarımızın doğal gaz ihtiyacının tamamını kendi kaynaklarımızdan karşılayacak." diye konuştu. Cumhurbaşkanı Erdoğan, enerji diplomasisinin politikalarının bir diğer önemli ayağını oluşturduğunu dile getirerek, şöyle devam etti: "Oruç Reis Sismik Araştırma Gemimiz Somali denizlerinde her biri 5 bin kilometrekare alanı kapsayan 3 ayrı lokasyonda, 3 boyutlu sismik arama faaliyetlerini sürdürüyor. Şu ana kadar 4 bin 111 kilometrekarelik proje alanının 3 bin 700 kilometrekareyi yani yüzde

90'ı taranmış durumda. Oruç Reis, çalışmalarını inşallah bu ay içinde tamamlayacak. Şayet bu çalışmalar olumlu neticelenirse bir sonraki aşamaya yani sondaj çalışmalarına geçeceğiz. Somali'yle imzaladığımız üretim paylaşım anlaşmaları kapsamında, bu ülkede 16 bin kilometrekarelik 3 ayrı kara alanında çalışmalar yapacak. Sismik veri toplama faaliyetlerinin ardından sondaj aşamasına geçilecek. Bu çalışmalar keşifle sonuçlanırsa iki ülke arasındaki stratejik işbirliği farklı bir boyut kazanacaktır." Yeni hidrokarbon keşifleriyle birlikte enerji tedarik güvenliğinin artacağına, dışa bağımlılığın azalarak yeni iş imkanlarının ortaya çıkacağına dikkati çeken Erdoğan, "Somali li kardeşlerimiz de bu süreçten çok ciddi faydalar elde edecek. Somali için teknoloji transferi, altyapı gelişimi, istihdam artışı ve yeni yatırımlar anlamına gelen bu süreç, Somali'nin ekonomik kalkınmasını inşallah daha da hızlandıracak." değerlendirmesini yaptı. Erdoğan, Türk milletinin binlerce yıllık tarihinde sömürgecilik aybı olmadığını vurgulayarak, kimsenin toprağına, egemenliğine, yer altı ve yer üstü kaynaklarında hiçbir zaman gözlerinin olmadığını anlattı. "Ne yaptırırsak hakka ve adalete uygun şekilde yaptık. Kendi çıkarlarımızla birlikte muhataplarımızın menfaatlerini de gözettik" diyen Erdoğan, ortaklık ve dayanışma temelinde "kazan kazan" anlayışıyla işbirliklerini geliştirdiklerini söyledi. Cumhurbaşkanı Erdoğan, "Nerede bayrağımız dalgalanıyorsa orada sadece dostluk için, kardeşlik için, beraber kalkınmak, beraber kazanmak için varız. Yine bu anlayış temelinde Pakistan, Endonezya ve Malezya'yla olan güçlü ilişkilerimizi enerji sahasında da tahkim ediyoruz." ifadelerini kullandı. Pakistan milli petrol şirketleri ile Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) arasındaki işbirliğinin 30 Nisan'da yapılan Pakistan Kara Arama Ruhsatları

ihalesiyle yeni bir devreye taşındığını aktaran Erdoğan, milli petrol şirketinin Endonezya'nın büyük enerji firmalarından biri olan Pertamina'ya 12 Şubat'ta imzaladığı mutabakat zaptının sektördeki ortak faaliyetlerini çok daha ileri seviyelere ulaştıracağına işaret etti. Erdoğan, Malezya'nın milli petrol ve gaz şirketi Petronas ile 4 farklı alanı kapsayan anlaşmanın imzalanması için çalışmaların devam ettiğini kaydederek, şöyle devam etti: "Tüm bu adımlar Asya'daki yeni enerji kaynaklarına erişim sağlamak ve enerji güvenliğimizi artırma noktasında büyük önem arz ediyor. Macaristan'ın MOL şirketiyle geçtiğimiz yıl bu ülkedeki 3 farklı saha için ortak teklif verme anlaşması imzalamıştık. Yapılan ihalelerle birlikte 2 blok bu konsorsiyum tarafından kazanıldı ve 2 gün önce de imtiyaz anlaşmaları imzalandı. İngiltere ve Fransa merkezli 2 büyük petrol şirketiyle 2027'den itibaren sıvılaştırılmış doğal gaz tedarikine yönelik anlaşmaların tamamlandık. Bulgaristan, Romanya ve Macaristan'la yine doğal gaz tedarikine yönelik önemli anlaşmalarımız oldu. Avrupa ülkelerinin yaşadığı enerji krizini hafifletmek adına bölgedeki enerji güvenliğine katkı yapmak için pek çok girişimde bulunduk." Cumhurbaşkanı Erdoğan, Türkiye'nin doğal gazında ilk akışı İran üzerinden 1 Mart itibarıyla başlattıklarını aktardı. Şu ana kadar bu hatta 250 milyon metreküpün üzerinde gaz temin edildiğine dikkati çeken Erdoğan, "Yıl sonuna kadar toplam 1,3 milyar metreküp doğal gazın inşallah akışını sağlamış olacağız. Bu noktada ilk planımız anlaşmayı 5 yıl daha uzatmak, nihai hedefimiz ise Türkmen gazını Hazar geçişi boru hattıyla ülkemize getirmektir. Eğer bunu gerçekleştirebilirsek hem ülkemiz hem Avrupa için çok daha yüksek miktarda gaz akışı sağlama imkanına kavuşmuş olacağız." dedi. ●İSTANBUL-AA

FOTOĞRAF: AA

Ülke genelindeki denetimlerde 21 göçmen kaçakçısı ve 547 düzensiz göçmen yakalandı

İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya, ülke genelindeki denetimlerde biri yabancı uyruklu 21 göçmen kaçakçılığı organizatörü ve 547 düzensiz göçmenin yakalandığını bildirdi. Bakan Yerlikaya, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, Türkiye'nin göç yönetiminde insan hak ve hürriyetlerine saygılı, hukuk ve medeniyet değerlerine bağlı, kamu düzeni ve güvenliğinden asla taviz vermeden tüm dünyaya örnek bir model sunduğunu belirtti. Göç konusunun düzenli-düzensiz göç, uluslararası koruma, gönüllü, güvenli ve onurlu geri dönüş, göçmen kaçakçılığıyla mücadele ve sınır yönetimi gibi tüm boyutlarıyla ele alındığını bildiren Yerlikaya, şunları kaydetti: "Göç İdaresi Başkanlığımızın koordinasyonunda, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığına düzensiz göç ve

göçmen kaçakçılarıyla yapılan mücadele kapsamında metruk yerler, umuma açık eğlence mekanları, tır garajları, terminaler, limanlar, toplu taşıma durak ve istasyonlarında 420 bin 269 kişinin kimlik kontrolünün yapıldığı denetimlerde, 28 bin 630 personel, 9 bin 152 ekip ile 5 bin 684 noktada 4 bin 309 metruk bina, 7 bin 869 umuma açık yer, 493 terminal ve 2 bin 798 diğer yerler olmak üzere toplam 15 bin 469 yer kontrol edildi. Ülke genelinde göçmen kaçakçılığı organizatörleri ve düzensiz göçe yönelik düzenlenen denetimlerde 1'i yabancı uyruklu 21 göçmen kaçakçılığı organizatörü ve 547 düzensiz göçmen yakalandı."

Bakan Ali Yerlikaya, düzensiz göçmenlerin ülkelerine geri gönderilme işlemlerinin başlatıldığı bilgisini paylaşarak, operasyonda görev alanları tebrik etti. ●ANKARA-AA

AK Parti Sözcüsü Çelik'ten "Terörsüz Türkiye" çağrısı

AK Parti Sözcüsü Çelik, "Terörsüz Türkiye hedefine ulaşılması, ülkemizin her türlü siyasi kaos projesine karşı bağımsızlık sisteminin güçlenmesini sağlayacağı gibi, yakın coğrafyamız için de ilham kaynağı olacaktır." dedi. AK Parti Genel Başkan Yardımcısı ve Parti Sözcüsü Ömer Çelik, "Terörsüz Türkiye hedefine ulaşılması, ülkemizin her türlü siyasi kaos projesine karşı bağımsızlık sisteminin güçlenmesini sağlayacağı gibi, yakın coğrafyamız için de ilham kaynağı olacaktır." ifadesini kullandı. Çelik, sosyal medya hesabından yaptığı açıklamada, iç cephenin güçlendirilmesi çağrısının, giderek istikrarsızlaşan dünyada Türkiye'nin değerlerini ve kazanımlarını koruma ve ileriye taşıma iradesi olduğunu belirtti. Bunun bölgeye yansımalarının ise bölge halkları ile devlet arasında kardeşlik cephesinin yeniden ve güncellenerek inşa edilmesi olduğunu dile getiren Çelik, şunları kaydetti: "Bu, emperyalist paylaşım savaşları ile dünyayı cehenneme çevirmeye çalışanlara karşı, insanlığın ve tüm kardeş halkların hakkının ve hukukunun korunmasıdır. Terörsüz Türkiye hedefi, tüm bozulmalarla ve gelişmelerin siyasi çatısıdır. Terörsüz Türkiye hedefine ulaşılması, ülkemizin her türlü siyasi kaos projesine karşı bağımsızlık sisteminin güçlenmesini sağ-

layacağı gibi, yakın coğrafyamız için de ilham kaynağı olacaktır. Yakın coğrafyamızda birtakım güçlerin terör örgütlerini kullanarak vekalet savaşları üretmelerinin engellenmesi için imkan doğacaktır. Böylece bu odakların yakın bölgemizde çeşitli etnik ve mezhep grupları arasında çatışma üretme zeminini ellerinden alınacaktır."

"Provokasyon üretenlerin farkındayız"

Terörsüz Türkiye hedefi doğrultusunda atılan adımların, yakın bölgede tüm toplumsal ve siyasi dinamikler arasında daha sağlıklı diyalog kanallarının kurulmasına imkan sağlayacağını kaydeden Çelik, buna rağmen bazı çevrelerin karalama kampanya-

sının devam ettiğini belirtti. "Hedefe ulaşılmasını engellemek için siyasi sis bombaları atılan ve provokasyon üretenlerin farkındayız." ifadesini kullanan Ömer Çelik, şöyle devam etti: "Bu kampanyaların yürütenlerin yakın bölgemizdeki gelişmeleri doğru okuyamadığı, hatta temel gerçekler konusunda doğru bilgi sahibi olmadığı görülmektedir. Bu yaklaşımlara sahip olanların yakın bölgemizin ve dünyanın içinden geçtiği şartları yönlendirmeye dönük bir siyasi çerçevesi ve siyasi pusulası da yoktur. Terörsüz Türkiye hedefine ulaşılması, ülkemizin iç cephesinin güçlenmesine stratejik katkılar sağlayacaktır, Cumhuriyetimize ve demokratik siyasete güçlü bir siyasi enerji verecektir. Özünde kaderdaşlık

olan vatandaşlığımızı, Cumhuriyetimizin temel ilkeleri ekseninde tazeleyen imkanları üretecektir. Terörsüz Türkiye hedefine şimdiye kadar defalarca altını çizdiğimiz ilkeler çerçevesinde ulaşılmasıyla beraber, çivisi çıkan dünyaya karşı bölgemizde kardeşlik cephesinin yeni bir güçle inşa edilmesine cevap verme imkanı doğacaktır."

"Devlet politikası haline geldi"

İmralı'dan yapılan, terör örgütü PKK'nın kendini feshetmesi ve silah bırakması gerektiğine dair çağrıya değinen Çelik, şu ifadeleri kullandı: "Terör örgütünün silah bırakmasına ve kendini feshetmesine dönük olarak önümüzdeki günlerde gelişilecek her olumlu adım, bir sonraki olumlu adımı çağırır. Her aşamayı titizlikle takip ediyoruz. MHP Genel Başkanı Sayın Devlet Bahçeli'nin tarihi ve stratejik çağrısı ile başlayan süreç, Sayın Cumhurbaşkanımızın yüksek iradesiyle devlet politikası haline gelmiştir. Partiler arasındaki ziyaret trafiği sürecin siyasi oksijeni artırmış ve zeminini güçlendirmiştir. Cumhuriyetimizin sorunları çözme konusundaki demokratik kapasitesi yüksektir. Türkiye Cumhuriyeti, 'tek vatan, tek millet, tek devlet, tek bayrak' ilkesi esasında, millet şuru ve devlet aklı ile gülmeye haklidir." ●ANKARA-AA

İstanbul'da Nisan ayında en çok limon pahalandı

İstanbul'da Nisan ayında limon yüzde 43,97 ile fiyatı en fazla artış gösteren ürün oldu. Patıcan ise yüzde 41,15 gerileme göstererek fiyatı en fazla azalan ürün oldu. İstanbul Ticaret Odası (İTO), piyasaların şeffaflığını sağlamak ve kamuoyunu bilgilendirmek amacıyla geçen 2025 Nisan ayında İstanbul'da perakende fiyatı en fazla artan ve azalan ürünleri oranlarıyla birlikte açıkladı. Bir önceki aya göre indekste yer alan 336 adet ana üründen 216 adet ürünün fiyatında artış izlenirken 46 adet ürünün fiyatında azalış görüldü. 2025 Nisan ayında gıda ve alkolsüz içecekler harcamaları grubunda yer alan limon yüzde 43,97 ile fiyatı en fazla artış gösteren ürün oldu. Fiyatında artış yaşanan diğer ürünlerin bazıları şöyle: eğlence ve kültür grubunda yer alan ücretli dijital abonelikler yüzde 41,95, giyim ve ayakkabı grubunda yer alan kadın çanta yüzde 36,49, kadın pardösü yüzde 29,32, kadın iç çamaşır yüzde 28, kadın elbise yüzde 26,37, konut grubunda yer alan elektrik faturası yüzde 25,36, giyim ve ayakkabı grubunda yer alan erkek tişört yüzde 25,29, kadın ayakkabı yüzde 23,99, erkek gömlek yüzde 21,78, kadın gömlek/bluz yüzde 21,55, kadın pantolon yüzde 18,17, haberleşme grubunda yer alan cep telefonu kontör ücreti yüzde 16,99, giyim ve ayakkabı grubunda yer alan kız çocuk elbise yüzde 13,99, gıda ve alkolsüz içecek grubunda yer alan simit yüzde 13,37, eğlence ve kültür grubunda yer alan sinema-tiyatro bilet ücreti yüzde 12,93 artış gösterdi. 2025 Nisan ayında gıda ve alkolsüz içecekler harcama grubunda yer alan patıcan yüzde 41,15 gerileme göstererek fiyatı en fazla azalan ürün oldu. Fiyatında azalış izlenen diğer ürünlerin bazıları şöyle: gıda ve alkolsüz içecekler grubunda yer alan salatalık yüzde 32,30, çilek yüzde 25,19, taze fasulye yüzde 25,05, ulaştırma harcamaları grubunda yer alan şehirlerarası otobüs bilet ücreti yüzde 22,94, gıda ve alkolsüz içecekler grubunda yer alan yeşil soğan yüzde 22,23, sivri biber yüzde 21,41, çarliston biber yüzde 20,38, dolmalık biber yüzde 19,87, domates salkım yüzde 14,62, kabak yüzde 13,69, kıvrık salata yüzde 13,61, giyim ve ayakkabı grubunda yer alan erkek bot yüzde 9,09, ev eşyası harcamaları grubunda yer alan set üstü ocak yüzde 5,78, gıda ve alkolsüz içecekler grubunda yer alan ıspanak yüzde 3,46, kaymak yüzde 1,18 gerileme gösterdi. ●İSTANBUL-İHA

Türk hava sahasında tüm zamanların transit uçuş rekoru kırıldı

Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Uraloğlu, 27 Nisan'da Türk hava sahasında 1729 transit uçuşa hizmet verilerek tüm zamanların en yüksek transit uçuş sayısına ulaşıldığını bildirdi. Ulaştırma ve Altyapı Bakanı Abdulkadir Uraloğlu, yaptığı yazılı açıklamada, Avrupa Hava Seyrüsefer Güvenliği Teşkilatının (EUROCONTROL) yayımladığı verilere ilişkin bilgi verdi. Türkiye'nin jeopolitik konumunun getirdiği avantajı göz önünde bu-

lundurarak hava yolu yatırımlarına önem verdiklerini vurgulayan Uraloğlu, Türkiye'nin Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının kesişim noktasında yer aldığına, 4 saatlik uçuş mesafesiyle 1,5 milyar insanın yaşadığı 67 ülkeye erişim sağlanabilen merkezi bir konuma sahip olduğuna dikkati çekti. Uraloğlu, EUROCONTROL verilerine göre Türkiye hava sahasının Avrupa, Körfez ve Asya ülkeleri arasında hava köprüsü işlevi gördüğünü ve

bölgedeki transit trafiğin merkezi konumuna geldiğini ifade ederek, şunları kaydetti: "27 Nisan'da Türk hava sahasında 1729 transit uçuşa hizmet verildi. Bu rakamla, 9 Nisan'da kaydedilen 1711 uçuşluk önceki rekoru geride bırakarak Türk hava sahasında tüm zamanların en yüksek transit uçuş sayısına ulaşılmış olduk. Geçen yılın ocak ayına göre yüzde 9, şubat ayına göre yüzde 8,2 ve mart ayına göre de transit uçuşlarda yüzde

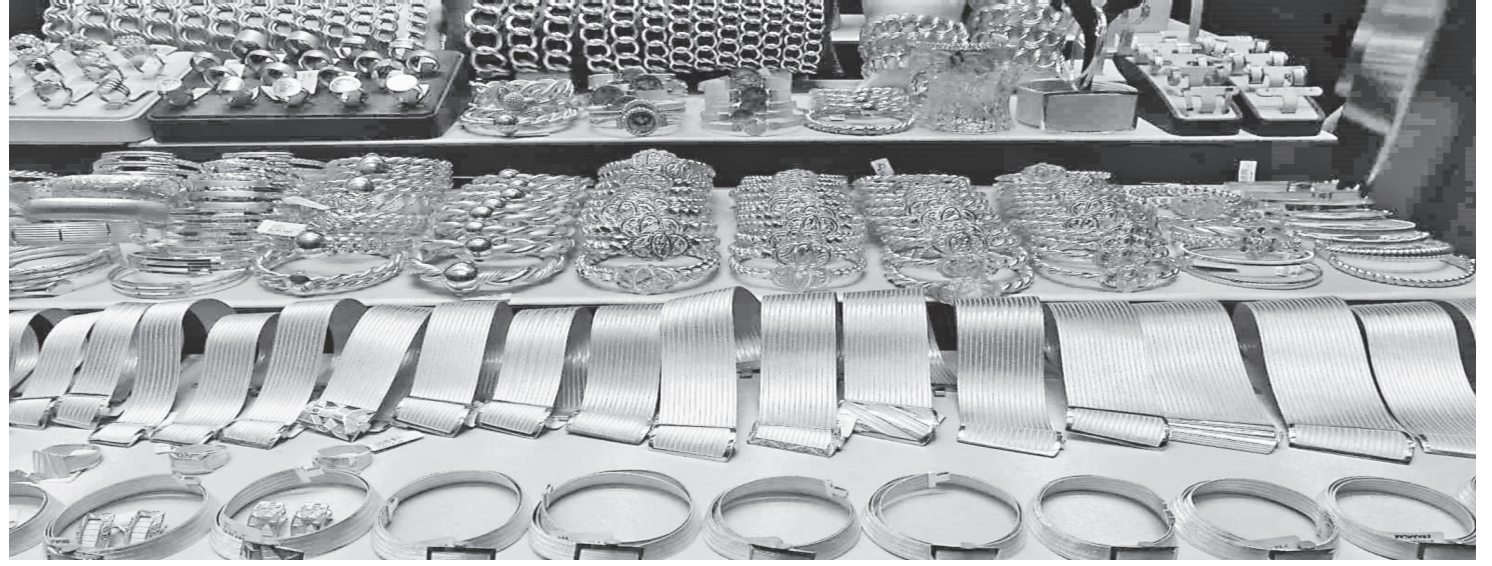
6,9 artış sağladık. Avantajlı coğrafi konumumuzun yanı sıra bizler de ülkemizi havacılıkta dünyanın önde gelen

transit merkezlerinden biri yapmak için çalışmalarımıza ara vermeden devam ediyoruz." ●ANKARA-AA

Düğünlerde artık Trabzon hasır bileziği seti takmak hayal olacak

Son dönemlerde gram altının fiyatı, tarihinin en yüksek zirvesini görmesi dünyaca ünlü coğrafi işaretli Trabzon hasır bileziği setinin satışlarını da olumsuz etkiledi. Trabzon hasır bileziğinin fiyatı gramına göre en düşük seti 465 bin TL'den başlarken fiyatı 1,5 milyona kadar çıkabiliyor.

Trabzon Kuyumcular ve Saatçiler Odası Başkanı Ali Yazıcı, altın fiyatının yükselmesinin Trabzon hasır bileziği satışı olumsuz etkilediğini belirterek artık hasır bilezik almanın çok zorlaştığını söyledi. Altın fiyatının tarihi zirvesini yaşadığını kaydeden Yazıcı, "Altının yükselişi, tarihinin zirvesini yaşadık desek yeridir. Altın geçen hafta ve önceki hafta zirvenin son noktasına ulaşmıştı. Bu hafta bir tık daha gerileme olmuştu. Geçen haftaya baktığımız zaman 4 bin 400 TL seviyelerinde işlem yapıyorduk bu haftaki rakamımız 4 bin 150 seviyelerine geriledi. Bundan sonraki süreci kestirmek açıkçası çok zor. Özellikle uluslararası piyasaların çok hareketli olmasından kaynaklı Trump'un Çin'e, Türkiye ve Avrupa ülkelerine uygulamış olduğu vergi oranları, özellikle Çin ile ekonomik anlamda savaş mücaadesi verdiğini söyleyebiliriz. Bu durum dünyayı etkilediği gibi haliyle en güvenilir liman altın oluyor. Yatırımcı da altına

yöneldeği an itibariyle altın rakam olarak yukarı doğru yön almaktadır. Yatırımcılar panik havasında olmasınlar elindeki altını tutsunlar parası olan da altın alarak yatırımına devam etsin derim. Çünkü önümüzdeki aylarda ve 2026'da tahminim altının çok çok daha yukarı doğru gideceğini söyleyebiliriz. Aralık ayında altının gramı 2 bin 980 TL, Ocak ayında 3 bin 100, Şubat ayında 3 bin 200 TL oldu. Şubat ayından

itibaren yükselişe başlayarak şu andaki 4 bin 150 TL'de olduğunu söyleyebilirim. 3 ay içerisinde rakam neredeyse yüzde 35 gibi yükseldi" dedi.

Trabzon hasır bileziği satışı düşüyor

Altın gramının artmasının Trabzon hasır bileziği satışını zora soktuğunu ifade eden Yazıcı, "Düğün yapacak olanlar her bir şekilde eğer 5 bilezikse 3'e düşürecek. Ge-

nelde 19 kol hasır bilezikse ya 13 sıraya ya da 11 sıraya düşürecek. Dolayısıyla kuyumcular olarak eski işleri mumla arar durumdayız. Yeni çiftler, gençler iki yüzükle, iki alyansla, bir çift küpe ile düğünü kapatabiliyorlar şu anda gördüğümüz tablo bu. Yaz sezonunda umudumuz çok fazla inşallah hayırlısı olur. Hediyeelik konusunda önceden çeyrek altın takmak ucuzdu. Bugün

bir çeyrek altın 7 bin 500 seviyesinde işlem görüyor. Bir gram altının fiyatı 4 bin 200 TL civarında. Trabzon hasırının ise en düşüğü 95 gramdan başlıyor; yaklaşık fiyatı 465 bin TL. Rakamlara bakıldığında 150 grama kadar olan 735 bin TL. Bunlar orta sınıf hasır. Dolayısıyla Trabzon hasırının fiyatı 1,5 milyona kadar gideni var. Altın yukarı çıktıkça hasır almak da zorlaşıyor" ifadelerini kullandı. ●TRABZON-İHA

FOTOĞRAF: AA

Savunma ve havacılık sanayisi ihracatında yeni zirve

Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı Görgün, savunma ve havacılık ihracatında yeni zirvenin görüldüğünü belirterek, "Nisanda savunma ve havacılık sanayimiz, yüzde 54 artışla 539 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi." açıklamasında bulundu. Cumhurbaşkanlığı Savunma Sanayii Başkanı Haluk Görgün, sosyal medya hesabından yaptığı paylaşımında, sektörün ihracatına ilişkin bilgi verdi. Savunma ve havacılık sanayisi ihracatındaki artışa dikkati çeken Görgün, şunları kaydetti: "Savunma ve havacılık sanayisi ihracatında yeni zirve görüldü. 2025 yılı nisan ayında savunma ve havacılık sanayimiz, yüzde 54 artışla 539 milyon dolarlık ihracat gerçekleştirdi. Ocak-nisan döneminde ihracatımız, yüzde 67 artışla 2 milyar 238 milyon dolara ulaştı. Son 12 aylık toplam ise yüzde 42 artışla 7

milyar 635 milyon dolar olarak kayda geçti. Bu rakamlar sadece bir anlık başarı değil kararlılıkla sürdürülen, stratejik adımlarla desteklenen bir yükselişin göstergesidir."

"Başarı zincirini hep birlikte daha da güçlendireceğiz"

Görgün, Savunma Sanayii Başkanlığı olarak yüksek teknolojiye dayalı, katma değeri yüksek ürünlerle ihracatın sürdürülebilirliğini sağlamak için tüm güçleriyle çalıştıklarını vurgulayarak, büyük ölçekli firmalardan KO-Bİ'lere uzanan başarı zincirini hep birlikte daha da güçlendireceklerini bildirdi. Başarıda emeği geçen sanayicileri, emekçileri ve tüm paydaşları tebrik eden Görgün, "Milli teknolojilerle büyüyen bir Türkiye için durmadan çalışmaya devam." değerlendirmesinde bulundu. ●ANKARA-AA

Kırmızı et üretimi 2024'te 2,1 milyon ton oldu

Türkiye'nin toplam kırmızı et üretimi, geçen yıl bir önceki yıla göre yüzde 11,7 azalarak 2 milyon 105 bin 895 ton oldu. Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK), 2024 yılına ilişkin kırmızı et üretim istatistiklerini açıkladı. Buna göre, 2023'te 2 milyon 384 bin 47 ton olan kırmızı et üretimi, 2024'te yüzde 11,7 azalarak 2 milyon 105 bin 895 ton olarak hesaplandı. Geçen yıl, 2023'e göre sığır eti üretimi yüzde 11,2 azalışla 1 milyon 483 bin 42 ton, koyun eti üretimi yüzde 10,5 gerilemeyle 509 bin 539 ton, keçi eti üretimi yüzde 22,8 düşüşle 99 bin 532 ton, manda eti üretimi ise yüzde 10,4 azalarak 13 bin 781 ton oldu. Son 10 yıla ilişkin kırmızı et üretim tahminleri

incelendiğinde, toplam kırmızı et üretiminin 2015 yılında 1 milyon 187 bin 18 ton iken 2024 yılında 2 milyon 105 bin 895 tona ulaştığı görüldü. Kırmızı et üretiminin, 2024'te yüzde 70,4'ünü sığır eti, yüzde 24,2'sini koyun eti, yüzde 4,7'sini keçi eti ve yüzde 0,7'sini manda eti oluşturdu. Kırmızı et üretim tahmini, Tarımsal İşletmelerde Hayvansal Üretim Araştırması'ndan elde edilen demografik verilere dayalı olarak belirlenen "kasaplık güç oranı" ile hesaplanan "iç popülasyondan kesilen hayvan sayısı" ile "ithalattan kesilen hayvan sayısı"nın ortalama karkas ağırlıkları ile çarpılması suretiyle elde ediliyor. ●ANKARA-AA

FOTOĞRAF: AA

FOTOĞRAF: AA

Otomotiv nisanda 3,1 milyar dolarla en fazla ihracat yapan sektör oldu

Otomotiv endüstrisi, geçen ay en fazla ihracat yapan sektör olarak kayıtlara geçti. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) verilerine göre, nisan ayında sanayi grubu sektörlerinden otomotiv endüstrisi 3 milyar 145 milyon 722 bin dolarlık ihracata imza attı. Söz konusu sektörü 2 milyar 615 milyon dolarla kimyevi maddeler ve mamulleri, 1 milyar 382,4 milyon dolarla elektrik ve elektronik takip etti. Nisan ayında ihracatını en fazla artıran sektör, yüzde 60,5 ile gemi, yat ve hizmetleri oldu. Türkiye ihracatının yüzde 71'ini gerçekleştiren sanayi grubunun dış satımı geçen ay yüzde 12,4 artışla 14,9 milyar dolar olarak hesaplandı. Nisanda ihracatın

yüzde 13,3'ünü oluşturan tarım grubunda yüzde 8'lik yükselişle 2 milyar 789 milyon dolarlık, ihracatın yüzde 2,3'ünü oluşturan madencilik grubunda ise yüzde 1,9'luk artışla 474,7 milyon dolarlık dış satım yapıldı.

En fazla ihracat Almanya'ya

Geçen ay en fazla ihracat yapılan ilk üç ülke, 1,6 milyar dolarla Almanya, 1 milyar 42 milyon dolarla Birleşik Krallık, 1 milyar 9 milyon dolarla İtalya oldu. Bu dönemde en çok ihracat yapan ilk 3 kent ise 7,4 milyar dolarla İstanbul, 1,9 milyar dolarla Kocaeli ve 1,3 milyar dolarla Bursa olarak sıralandı. ●İSTANBUL-AA

Avrupa Ligi'nde yarı final ilk maçları oynandı

UEFA Avrupa Ligi'nde yarı final ilk maçlarında Manchester United, Athletic Bilbao'yu 3-0, Tottenham da Bodo/Glimt'i 3-1 mağlup etti. Avrupa futbolunun külp düzeyindeki iki numaralı organizasyonunda İngiltere temsilcisi Manchester United, deplasmanda İspanya'nın Athletic Bilbao takımını Casemiro'nun 30, Bruno Fernandes'in 37 (penaltıdan) ve 45. dakikalarda attığı gollerle 3-0 mağlup etti. Konuk takımında milli kaleci Altay Bayındır, yedekler arasında yer aldı. Athletic Bilbao'da Daniel Vivian, 35. dakikada kırmızı kart gördü. İngiltere'nin diğer ekibi Tottenham ise sahasında Norveç temsilcisi Bodo/Glimt'i 39. saniyede Brennan Johnson, 34. dakikada James Maddison ve 61. dakikada penaltıdan Dominic Solanke'nin attığı gollerle 3-1 yendi. Konuk ekibin golünü ise 83. dakikada Ulrik Saltnes kaydetti. Ayrıca Johnson, UEFA Avrupa Ligi yarı finallerinin en erken golünü attı. Maçların rövanşları, 8 Mayıs'ta oynanacak. ●İSTANBUL-AA

Fenerbahçeli futbolcu Mert Hakan Yandaş hastanede enfeksiyon tedavisi görüyor

Fenerbahçeli futbolcu Mert Hakan Yandaş, yaklaşık 20 gündür hastanede enfeksiyon tedavisi gördüğünü açıkladı. Son zamanlarda artan bilgi kirliliği nedeniyle bu açıklamayı yapmak zorunda kaldığını aktaran Mert Hakan, "Bir şüredir hastanede tedavi görüyorum ve bu süreçte yaşadıklarımı en iyi yakın çevrem biliyor. Ancak belirtmek isterim ki bu tedavinin sebebi herhangi bir sakatlık değil. Yaklaşık 20 gündür devam eden, elimde olmayan nedenle oluşan bir enfeksiyon rahatsızlığıdır. Bu süreçte ne kadar zorluk yaşadığımı da en iyi ben biliyorum." ifadelerini kullandı. Tecrübeli futbolcu açıklamasını, "Tüm yaşananlar ışığında en azından hastaneden taburcu olana kadar kamuoyundan anlayış rica ediyorum." diyerek bitirdi. ●İSTANBUL-AA

İttifak

3 MAYIS 2025 CUMARTESİ YIL: 29 SAYI: 10006

İmtiyaz Sahibi
İTİFAK GAZETECİLİK VE MATBAACILIK A.Ş.
Adına
Recep İncecik
Genel Yayın Koordinatörü
Hayreddin Turan
Yazışları Müdürü (Sorumlu)
Mehmet Buğra İncecik
Haber Müdürü
Harun Reşit Akçay
İnternet Editörü
Aysu Mola
Sayfa Sekreteri
Elif Şahin

Yayın Türü: Yerel Süreli Yayın
Yayımlayan: İTİFAK GAZETECİLİK
VE MATBAACILIK A.Ş.
İmzalı yazarlardan görüşür, yazarlarını bağlar.
Reklam ve Abone Müdürlüğü: 0212 514 06 62
Yönetim Yeri:
Küçük Ayasofya Mahallesi Çayırözü Sk. No:8
Sultanahmet - Fatih / İstanbul
Telefon: 0212 514 06 62
www.itifakgazetesi.com

Galatasaray, Süper Lig'de Sivasspor'u ağırlayacak

RAMS Park'ta yapılacak müsabaka, saat 19.00'da başlayacak. Karşılaşmayı hakem Ozan Ergün yönetecek. Ligde geride kalan 31 müsabakada 25 galibiyet, 5 beraberlik ve 1 yenilgi yaşayan sarı-kırmızılı ekip, 80 puan topladı. Galatasaray, haftaya en yakın takipçisi Fenerbahçe'nin 5 puan önünde lider girdi. Sarı-kırmızılı ekip, Süper Lig'in ilk yarısındaki maçı 3-2 kazandı. 15. haftasından Sivas'ta yapılan müsabakanın 15. dakikasında 1 kişi eksik kalan, 25. dakikada ise 1-0 geri düşen Galatasaray, sahadan 3-2 galip ayrıldı. Galatasaray'ın gollerini Yunus Akgün, Victor Osimhen ve Barış Alper Yılmaz attı. Sivasspor'un gollerini Garry Rodrigues ile Bekir Turac Böke kaydetti.

Sarı-kırmızılı ekip, sahasındaki son 15 lig maçında mağulur olmadı. Son olarak geçen sezonun 37. haftasındaki Fenerbahçe derbisinde rakibine 1-0 kaybeden "Cimbom", bu sezon RAMS Park'ta çıktığı 15 lig maçında yenilmedi. Galatasaray, söz konusu 15 maçta 12 galibiyet ve 3 beraberlik yaşadı. Galatasaray, çıktığı son 5 resmi müsabakadan da galip ayrıldı. Bu sezon Süper Lig ve Ziraat Türkiye Kupası'ndaki tek yenilgisini 29 Mart'taki Beşiktaş derbisinde yaşayan sarı-kırmızılı ekip, sonrasındaki 5 karşılaşmayı da kazandı. Galatasaray, bu süreçte ligde Reeder Samsunspor ve Sıpay Bodrum FK'yi 2-0, ikas Eyyüpspor'u ise 5-1 mağulur etti. Sarı-kırmızılı ekip, kupada ise Fenerbahçe'yi 2-1, TUMOSAN Konyaspor'u 5-1 yendi. Söz konusu müsabakalarda 16 gol atan Galatasaray, kalesinde sadece 3 gol gördü. Galatasaray, Süper Lig'in en az gol yiyen takımı konumunda. Sarı-kırmızılı ekip, ligde 31 müsabakada 78 gol atarken 80 golli Fenerbahçe'nin ardından en golcü ikinci takım oldu. Kalesinde 30 gol gören "Cim-

Lider Galatasaray, Trendyol Süper Lig'in 34. haftasında bugün Net Global Sivasspor'u konuk edecek.

bom" bu alanda ise ligin en iyi savunma yapan ekibi olarak ön plana çıktı.

Sahasındaki 5 maçta gol yemedi

Galatasaray, ligde iç sahada oynadığı son 5 maçta kalesinde gol görmedi. İç sahada son olarak 18. haftadaki Göztepe müsabakasında gol yiyen sarı-kırmızılı takım, sonrasındaki 5 müsabakada rakiplerine gol fırsatı vermedi. "Cimbon" söz konusu maçlarda TÜMOSAN Konyaspor'u 1-0, Adana Demirspor'u 3-0 (Hükmen), Onvoo Antalyaspor'u 4-0, Sipay Bodrum FK'yi ise 2-0 yendi. Galatasaray, bu süreçte Fenerbahçe ile de 0-0 berabere kaldı. Cezası nedeniyle son 2 maçta forma giyemeyen Barış Alper Yılmaz, Sivasspor müsabakasıyla formasına kavuşacak. Barış Alper, kırmızı kart cezası nedeniyle TÜMOSAN Konyaspor ile yapılan Ziraat Türkiye Kupası yarı final karşılaşması ve ikas Eyyüpspor ile oynanan Süper Lig maçlarında forma giyemedi. Galatasaray'ın son 2 resmi müsabakasını kaçırarak 24 yaşındaki yıldız futbolcu, teknik direktör Okan Buruk'un

görev vermesi durumunda yarınki Sivasspor maçında mücadele edebilecek.

Galatasaray'da 3 futbolcu, Net Global Sivasspor müsabakası öncesinde sarı kart cezası sınırında bulunuyor. Victor Osimhen, Davinson Sanchez ve Gabriel Sara, yarın sarı kart görmeleri durumunda 35. haftadaki Trabzonspor maçında oynayamayacak. Galatasaray'ın Nijeryalı yıldızı Victor Osimhen, kariyerinin en golcü sezonu yaşamak için mücadele edecek. Kariyerindeki en golcü sezonu 2022-2023 sezonunda Serie A'da yaşayan Osimhen, 39 resmi müsabakada 31 kez fileleri havalandırdı ve takımı Napoli'yi şampiyonluğa taşıdı. Osimhen, aynı gol sayısı sarı-kırmızılı formayla 36 resmi müsabakada ulaştı. Süper Lig'de 21 kez fileleri havalandırarak gol krallığı yarışında zirvede yer alan 26 yaşındaki santrfor, sezonun geri kalan 6 resmi maçında bir gol daha atması durumunda kariyer rekorunu kırmış olacak. Sarı-kırmızılı ekibin Uruguaylı orta saha oyuncusu Lucas Torreira ise maçlarda attığı gollerle

dikkati çekiyor. Mario Lemi-na'nın takuma katılmasının ardından hücum bölgesine daha rahat giden Torreira, son 6 resmi maçın 4'ünde fileleri havalandırdı. Torreira, ligde Beşiktaş, Sipay Bodrum FK ve ikas Eyüpspor ile Türkiye Kupası'ndaki TUMOSAN Kon-yaspor maçlarından birer kez gol sevinci yaşadı. Kariyerinin en golcü 3 sezonundan birini yaşayan 29 yaşındaki futbolcu, kalan bölümde rekorunu kır-ma için mücadele edecek.

Sivasspor'da 3 eksik

Sivasspor, bugün İstanbul'a giderek burada yapacağı antrenmanla Galatasaray maçına hazırlıklarını tamamlayıp kampı girecek. Kırmızı beyazlı ekiple sakatlıkları bulunan kaleci Djordje Nikolic, Jan Biegancki ve Alaaddin Okumuş Galatasaray karşısında forma giyemeyecek. Sivas temsilcisi, ligin geride kalan bölümünde 9 galibiyet, 7 beraberlik ve 16 mağlubiyet sonucunda 34 puan topladı.

Ligde 38. randevu

Galatasaray ile Sivasspor,
Süper Lig'de bugün 38. kez

karşı karşıya gelecek. İki takım arasında Sivasspor'un Süper Lig'e yükseldiği 2005-2006 sezonuyla başlayan rekabette geride kalan 37 maçtan 23'ünü sarı-kırmızılılar, 7'sini kırmızı-beyazlılar kazandı, 7 karşılaşma da berabere sonuçlandı. Lig maçlarında Galatasaray'ın 82 golüne, Sivasspor 48 golle yanıt verdi. Galatasaray, Sivas temsilcisiyle yaptığı son 5 maçta mağlubiyet yaşamadı. Kırmızı-beyazlı ekibe karşı son yenilgisini 1 Mayıs 2022'de sahasında yaşayan sarı-kırmızılı ekip, sonrasında 5 lig maçında 4 galibiyet, 1 beraberlik çıkardı. "Cimbom" söz konusu maçlarda 14 gol atarken kalesinde 5 gol gördü. Galatasaray, Süper Lig'de Sivasspor ile sahasında yaptığı maçların sadece birini kaybetti. Galatasaray, iki takım arasında İstanbul'da yapılan 18 lig maçının 16'sını kazanırken birinde berabere kaldı, birinde mağlup oldu. İstanbul'daki mücadelelerde Galatasaray 47 kez fileleri havalandırırken, Sivas ekibi rakibine deplasmanda 18 gol atabilirdi. ●İSTANBUL-AA

FENERBAHÇE - BEŞİKTAŞ

derbisinin Kadıköy karnesi

Fenerbahçe ile Beşiktaş, Trendyol Süper Lig'de 4 Mayıs Pazar günü yapacakları derbiyle Kadıköy'de 57. kez karşı karşıya gelecek. Trendyol Süper Lig'in 34. haftasında Fenerbahçe - Beşiktaş derbisi heyecanı pazar günü yaşanacak. Sarı-lacivertlilerin ev sahipliğinde oynanacak mücadelede ezeli rakipler, Kadıköy'de 57. kez kozlarını paylaşacak. Fenerbahçe Stadi'nın inşaat çalışmaları sonrası 1982 yılında yeniden hizmete girdiği dönemden bugüne taraftarlar 56 maç yaptı. Geride kalan müsabakalarda sarı-lacivertliler 22 galibiyet elde ederken, siyah-beyazlılar da 14 kez galibiyet sevinci yaşadı. 20 maçta ise eşitlik bozulmadı. Söz konusu kar-

şlaşmalarda Fenerbahçe'nin 83 gole, Beşiktaş 67 golle karşılık verdi. Kanarya ayrıca bu müsabakaların 12'sinde gol atamadı. Kadıköy'de yapılan karşılaşmaların sadece 6'sı golsüz tamamlandı.

Ligde 43 maç

Ezeli rakipler arasında Kadıköy'de oynanan 43 lig maçında Fenerbahçe, 17 kez sahadan galip ayrılrken, Beşiktaş 11 müsabakada 3 puan aldı. 15 derbi ise berabere sonuçlandı. Ülker Stadyumu'ndaki lig maçlarında sarı-lacivertliler 63 kez fileleri havalandırırken, siyah-beyazlılar da 57 gol kaydetti.

15 yıllık seri

Beşiktaş, 2000'li yılların

başında ezeli rakibinin sahasında üstünlük kurarken, 17 Nisan 2005'te aldığı 4-3'lük galibiyetinin ardından 15 yıl bekledi. Bu süreçte Kadıköy'de oynanan müsabakalarda Fenerbahçe 11 galibiyet, 7 beraberlik aldığı ve mağlubiyet yaşamadı. Aynı dönemde Kanarya, Türkiye Kupası'nda 2 defa konuk ettiği Kartal'a karşı 1 kez hükmen galibiyet alırken, 1 defa da berabere kaldı. Kartal, 29 Kasım 2020'de 4-3'lük sonuçla kazanarak bu hasretini sonlandırdı. İki ezeli rakibin Kadıköy'de oynadığı son 10 lig maçında ev sahibi 5 galibiyet alırken, konuk ekip de 2 kez kazandı. 3 mücadele ise berabere tamamlandı. ●İSTANBUL-İHA

Beşiktaş'ta Ole Gunnar Solskjaer Lucescu'dan sonra ilk peşinde!

Süper Lig'de yabancı teknik direktörler yönetiminde Fenerbahçe'ye karşı son deplasman galibiyetini 2002-2003 sezonunda Mircea Lucescu ile alan Beşiktaş'ta Teknik Direktör Ole Gunnar Solskjær, bu harekate son vermek istiyor. Beşiktaş, Trendyol Süper Lig'in 34. haftasında 4 Mayıs Pazar günü Fenerbahçe'nin konuğu olacak. Lig üçüncülüğü hedefi için mutlak galibiyet hesapları yapan siyah-beyazlılar, Kadıköy'de yabancı teknik direktörler idaresinde 3 puan almakta ise zorlanıyor.

Son galibiyet Lucescu yönetiminde

Kartal, Süper Lig'de yabancı teknik direktörlerle Fenerbahçe'ye karşı son dış saha galibiyetini 2002-2003 sezonunda Mircea Lucescu'yla elde etti. 2 Şubat 2003 tarihindeki karşılaşmada rakibini 1-0 mağlup eden siyah-beyazlı ekip, daha sonra sarı-lacivertli-

lerin ev sahipliğindeki 7 müsabakada kazanamadı. Lucescu'nun, görev yaptığı dönemde deplasmandaki son Fenerbahçe maçı olan 2003-2004 sezonunda o nanan mücadelede 2-2 berabere sona erdi. Jean Tigana ile ise iki kez (2005-2006 / 2006-2007) Fenerbahçe'nin misafiri olan Beşiktaş, sahadan 2-2 ve 0-0'lık skorlarla ayrıldı. 2010-2011'de Bernd Schuster yönetiminde 1-1'e razı olan siyah-beyazlı-lılar, Portekizli şampiyon Carlos Carvalhal'a ise 2-0 kaybetti. Beşiktaş, Slaven Bilic'in teknik direktörlüğünde de 2013-2014 sezonunda 3-3 berabere kaldığı Fenerbahçe'ye, 2014-2015'te 1-0 yenildi. Kara Kartal'da bu süreçte teknik adamlık yapan isimlerden Del Bosque ile Valerien Ismael, Kadıköy'de maça çıkmazken, Fernando Santos ve Giovanni van Bronckhorst ise sarı-lacivertlilere karşı mücadele etme şansını bulamadı. ●İSTANBUL-İHA

Sirkeci'de Mağaradan Çıkmak: HAKIKATIN IZIYLA FILİSTİN

Sirkeci Garı'nda yer alan sanatçı Enes Hakan Tokyay 'a ait "Gölgelerin Ardında: Savaş, Algı ve Özgürlük" başlıklı enstalasyon, bu yüzleşmenin en somut hali.

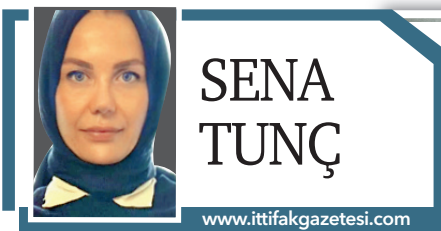
Bir Bienalden Fazlası Üçüncü Yeditepe Bienali'nin bu edisyonda seçtiği tema "Gölge varsa ışık da var".

Biz ziyaretçileri ışık ve gölgenin birbirini tamamlayan derin ilişkisini seyre davet ediyor. Bu Bienalde sanat çerçevesinin dışına taşarak hem fiziksel hem de zihinsel alanları işgal ediyor. Diğer yıllara kıyasla daha az tablo, daha çok yerleştirme ve daha fazla felsefi katmanla karşı karşıyayız. Bienal İstanbul'un katmanlı tarihine kazınmış mekânlarını yalnızca birer sergi alanı olarak değil, birer hafıza zemini olarak konumlandırıyor. Yerleştirmeler, geleneksel sanatın izlerini çağdaş acılarla buluşturuyor. Ancak bazı işler var ki, yalnızca estetik değil; aynı zamanda bir çığlık, bir direniş ve bir yüzleşme. Sirkeci Garı'nda yer alan sanatçı Enes Hakan Tokyay 'a ait "Gölgelerin Ardında: Savaş, Algı ve Özgürlük" başlıklı enstalasyon, bu yüzleşmenin en somut hali.

Sirkeci Garı, tarih boyunca nice ayrılığa ve kavuşmaya tanıklık etti. Bu kez ise izleyiciyi bambaşka bir yolculuğa çıkarıyor: Gazze'den kopup gelen, dumanı üzerinde bir hakikatle karşı karşıya bırakıyor bizi. Bombalanmış bir evin içi, tüm detaylarıyla burada yeniden kurulmuş: devrilmiş sandalyeler, yıkılmış duvarlar, isli tavanlar, paramparça olmuş bir yaşam. Bu bir kurgu değil, bir gerçeklik replikası. Ve bu gerçeklik, raylar boyunca sessizce ilerleyerek gözlerimizin önüne seriliyor.

Alegoriden Gerçekliğe

Sergi, Platon'un mağara alegorisini temel alıyor: İnsanların sadece gölgeleri gördüğü, hakikatten uzak tutulduğu karanlık bir mağara. Ancak bu kez o mağara, Filistin oluyor. Medyanın manipülasyonlarıyla çarpıtılmış gerçeklerin, sistemli suskunlukların, politik rızaların mağarası... Ve tam da bu yüzden sanatçının sunduğu o delik

duvar – hem içeriden hem dışarıdan görülebilen – yalnızca bir yıkım izi değil; bir bakış alanı, bir çıkış ihtimali. Gerçekliğe açılan bir pencere.

Savaşın yalnızca tanklarla değil, anlatılarla yürütüldüğü bir çağdayız. Medyanın yönlendirdiği bilgi akışının insan algısı üzerindeki etkisini, Chomsky'nin "rıza üretimi" kavramıyla tanımladığı mekanizmayı neredeyse fiziksel olarak hissediyoruz bu alanda. Sergi, özellikle Filistin direnişinin nasıl "terör" olarak kodlandığını, mazlunun fail gibi gösterildiği yapay hakikatleri görünür kılıyor. Bu, yalnızca bir sanat deneyimi değil; aynı zamanda bir yüzleşme. Ve bu yüzleşme, sadece Ortadoğu'nun değil, insanlığın vicdaniyla ilgili.

Evin Enkazı, Bir Halkın Hafızası

Duvarlara insan isimleri kazınmış. Tavan lambası yerinden kopmuş ama hâlâ sarkıyor. Televizyon eski, ama üzerine konmuş dantel örtü hâlâ orada. Her ayrıntı, yıkıma rağmen kalanları, direnenleri, unutulmayanları taşıyor. Burası sadece bir ev değil, bir halkın belleği. Sanatın burada üstlendiği rol ise belgelerden daha keskin: unutturmamak, saklamamak, göstermek.

Enstalasyondaki belki de en etkileyici an, izleyicinin o delik duvarın içinden dışarıyı görmesi. Bir yanda yıkım, bir yanda yürüyen insanlar. Bu çarpıcı karşıtlık, yalnızca fiziksel değil, ahlaki bir sınırın da altını çiziyor. O sınırdan geçenler, artık mağaranın dışındalar. Ve artık hiçbir şey,

eskisi gibi değil.

Bir mahkûmun mağaradan çıkışı gibi, izleyici de bu bölümden çıkarken başka bir gözle bakıyor dünyaya. Gerçeği görmek, onu dile getirmek, suskunluğu bozmak artık sadece bir ahlaki sorumluluk değil; varoluşsal bir zorunluluk.

Sergiye gezdikten sonra bu yazıyı yazarken zihnimde hep aynı soru yankılanıyor: Bugün Filistin'de yaşananlara bakarken gölgeleri mi izliyoruz, yoksa hakikati mi görüyoruz?

Bienaldeki bu bölüm, yarıntın peşine düşenler için bir çağrı niteliğinde. Ve eğer sanatın bir işlevi varsa, bu da tam olarak budur: Gölgeleri aydınlatmak, sessizliğe ses olmak ve insanlığı hakikatle buluşturmak.

